

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „НАЦИОНАЛНА ПОЛИЦИЯ“

Рег. № 8121В-53, екз. №.....

28.05.2021 г.

АНАЛИЗ

на тежките пътнотранспортни произшествия,
допуснати от водачи, придобили правоспособност за управление на моторни превозни
средства от две години

Във връзка с Наредба № Н-12 от 5 август 2019 г. за реда за служебно обследване на тежките пътнотранспортни произшествия (ТПТП), допуснати от водачи, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства (МПС) от две години, и водачи на моторни превозни средства за обществен превоз или превоз за собствена сметка на пътници и товари, и за набеязване на мерки за тяхното ограничаване, със съвместна заповед № 8121з-1286/ 23.11.2020 г. на министъра на вътрешните работи и министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията е създадена постоянно действаща комисия за извършване на служебното обследване.

По време на служебното обследване от комисията беше извършен анализ на данните за водачите със стаж до 2 години, участвали в ТПТП, по отношение на обучението, придобиването на квалификацията водач на МПС, извършените от тях престъпления и/ или административни нарушения по Закона за движението по пътищата (ЗДвП) и Закона за автомобилните превози (ЗАП), физическата и психологическата им годност за водачи, стаж и други данни от значение за правоспособността им и за причините, довели до ПТП.

ОБЩИ ДАННИ ЗА ТПТП С УЧАСТИЕТО НА ВОДАЧИ СЪС СТАЖ ДО 2 ГОДИНИ ЗА СЪОТВЕТНАТА КАТЕГОРИЯ МПС

Общо 657 водачи (507 мъже и 150 жени) със стаж под 2 години за категорията управлявано ППС са участвали в 642 ПТП (11,24% от всички настъпили 5710 ТПТП).

В 15 ТПТП са участвали по повече от 1 водач (2 водачи) със стаж под 2 години за категорията управлявано ППС, като в тези ПТП е загинало 1 и са ранени 22 лица.

В настъпилите 642 ТПТП (11,24% от всички настъпили 5710 ТПТП) са загинали 52 участника в движението (11,23% от всички 463 загинали) и са ранени 897 (12,6% от всички 7121 ранени).

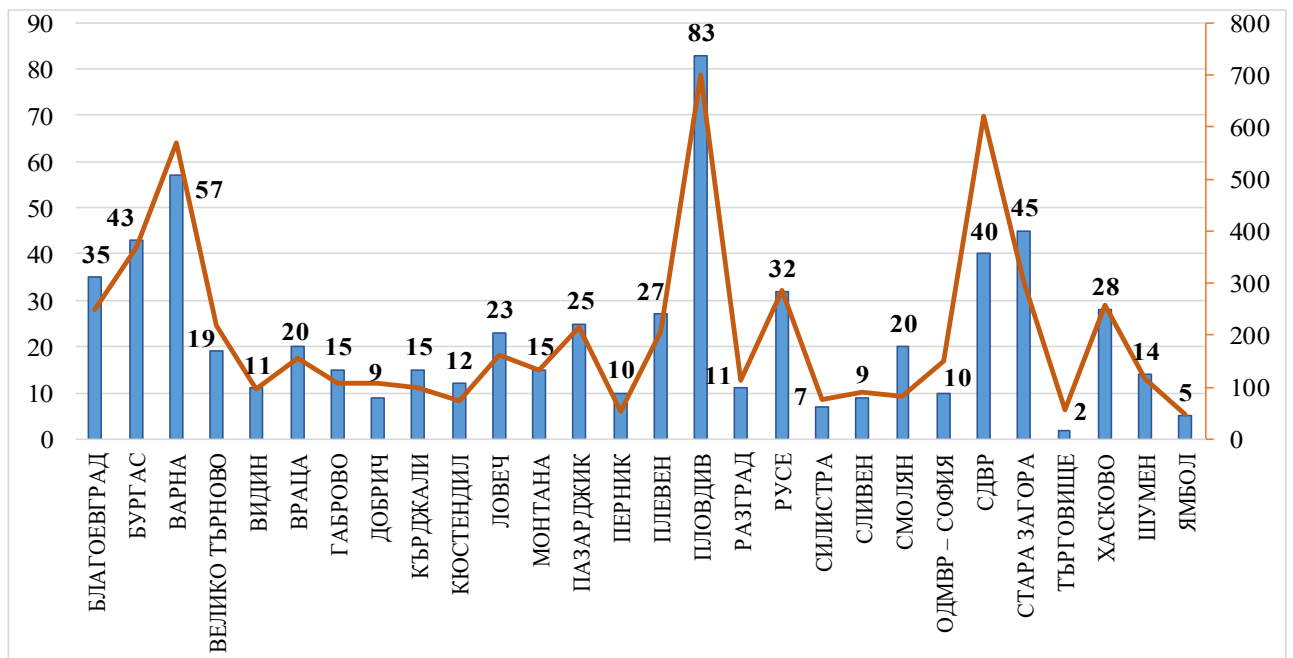
Средната възраст на участвалите в ТПТП водачи със стаж под 2 години в категорията управлявано МПС е 21,3 години.

I. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ОБЛАСТИ, ОБЩИНИ, В НАСЕЛЕНИ И ИЗВЪН НАСЕЛЕНИ МЕСТА

Разпределението по области на ТПП с участието на нови водачи, на загиналите и на ранените и на следната възраст на тези водачи е, както следва:

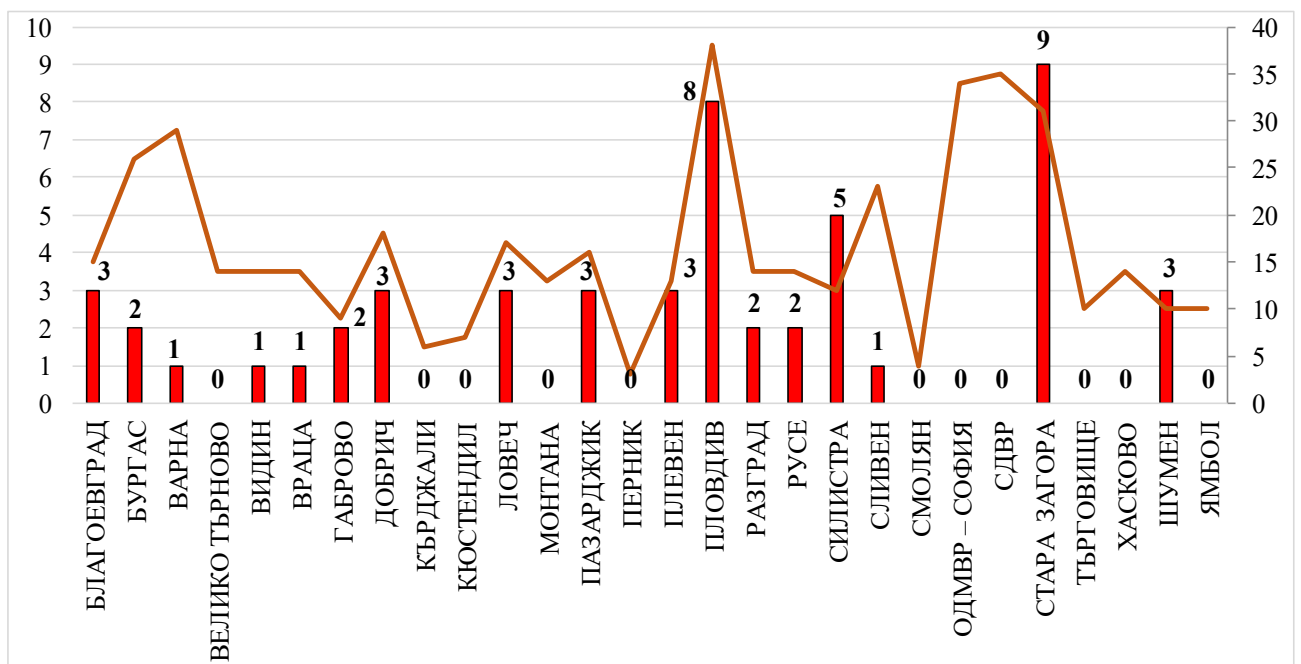
ОДМВР	2020 г.				
	ТПП	Загинали	% от 52 загинали	Ранени	Средна възраст
БЛАГОЕВГРАД	35	3	5,77	43	21,8
БУРГАС	43	2	3,85	52	22,8
ВАРНА	57	1	1,92	82	20
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	19	0	0	23	21,7
ВИДИН	11	1	1,92	19	18
ВРАЦА	20	1	1,92	35	20,2
ГАБРОВО	15	2	3,85	17	21,5
ДОБРИЧ	9	3	5,77	12	22,7
КЪРДЖАЛИ	15	0	0	23	19,8
КЮСТЕНДИЛ	12	0	0	14	20,2
ЛОВЕЧ	23	3	5,77	32	20
МОНТАНА	15	0	0	26	20,5
ПАЗАРДЖИК	25	3	5,77	40	23,4
ПЕРНИК	10	0	0	14	24,1
ПЛЕВЕН	27	3	5,77	36	20,2
ПЛОВДИВ	83	8	15,38	118	22
РАЗГРАД	11	2	3,85	12	20,6
РУСЕ	32	2	3,85	48	19,5
СИЛИСТРА	7	5	9,62	12	27,7
СЛИВЕН	9	1	1,92	17	21,3
СМОЛЯН	20	0	0	32	19,7
ОДМВР – СОФИЯ	10	0	0	12	21,8
СДВР	40	0	0	59	21,4
СТАРА ЗАГОРА	45	9	17,31	52	21,9
ТЪРГОВИЩЕ	2	0	0	2	21
ХАСКОВО	28	0	0	45	19,9
ШУМЕН	14	3	5,77	14	25,1
ЯМБОЛ	5	0	0	6	22,2
ОБЩО	642	52		897	

*ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години,
съпоставени с всички ТПТП през 2020 г. по области*

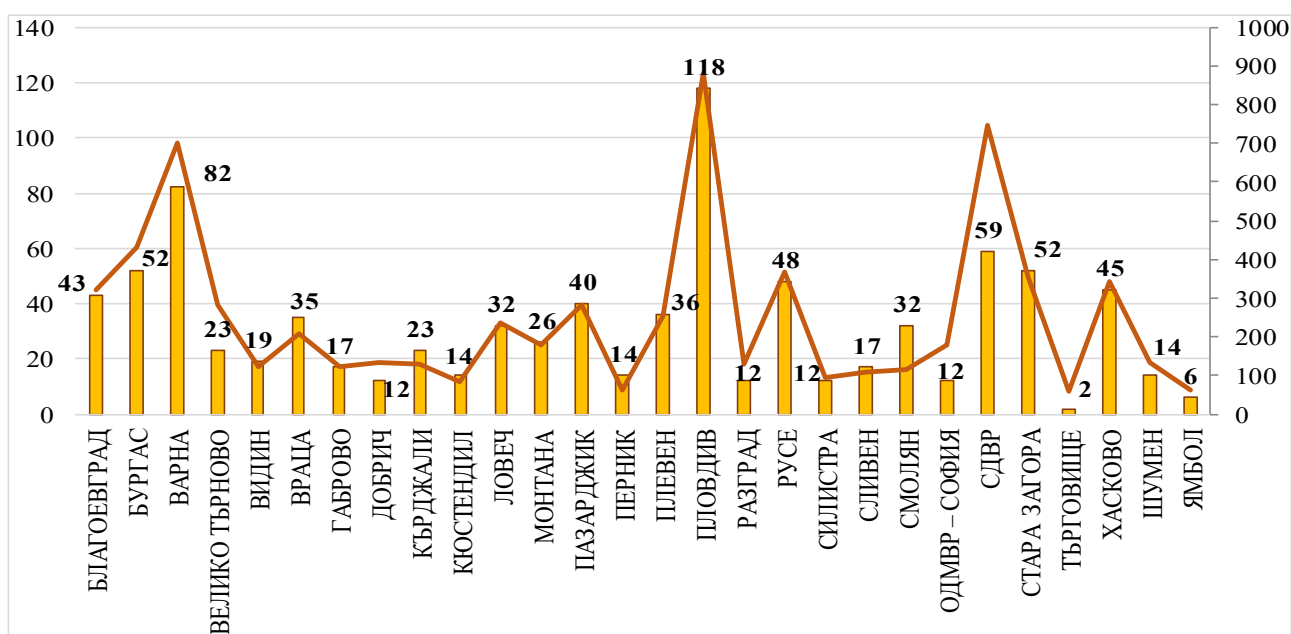
От представената по-горе фигура се вижда, че разпределението по области на ТПТП с участието на нови водачи като цяло следва общото разпределение на ТПТП по области. Като изключение може да се посочат следните области: Смолян, където производствата с нови водачи представляват 24,39% от всички ТПТП за областта; Перник – съответно 18,18%; Кюстендил – 16,22% и Кърджали – 15,15%. Най-малко процентно съотношение на ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС към всички настъпили ТПТП на територията на областта се отчита в Търговище – 3,57%, София-столица – 6,43% и София област – 6,71%.

*Загинали при ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години,
съпоставени с всички загинали по области в ТПТП през 2020 г.*

Чрез диаграмата, представена по-горе, се съпоставя броят на загиналите при ТПТП с участието на нови водачи с този на загиналите през 2020 г. във всички ТПТП по области. Забелязва се, че разпределението на загиналите по области при ТПТП с водачи със стаж до 2 години като цяло се отклонява от общото разпределение на загиналите по области за 2020 г. Това отклонение е изразено в дялове и е най-чувствително, в областите: Силистра, където загиналите в произшествия с нови водачи представляват 41,67% от всички загинали в областта; Стара Загора – съответно 29,03%; Плевен – 23,08%; Враца – 22,22%, Пловдив – 21,05% и Благоевград – 20%. На територията на Велико Търново, Кърджали, Кюстендил, Монтана, Перник, Смолян, София-столица, София- област, Търговище, Хасково и Ямбол няма загинали участници в ТПТП с участието на млади водачи.

Ранени при ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години, съпоставени с всички ранени по области в ТПТП през 2020 г.

Съпоставяйки данните за ранените при ТПТП с участието на нови водачи с данните за ранените във всички ТПТП по области, се наблюдава сравнително устойчива процентна съпоставимост. Като изключения могат да бъдат посочени следните области: Смолян, където ранените при произшествия с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС представляват 27,59% от всички ранени в ПТП в областта; Перник – съответно 22,58%; Кърджали – 17,96%; Кюстендил – 17,07%, Враца – 16,75%, Сливен – 15,74% и Видин – 15,32%. Най-малкото процентно съотношение на ранените при ТПТП с участието на нови водачи към всички ранени при тежки ПТП се отчита в Търговище – 3,45%, София област – 6,71%, София-столица – 7,9%, Велико Търново – 8,19% и Разград – 9,3%.

Разпределението на ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС и на травматизма при тях при по общини е, както следва:

Община	ПТП	Ранени	Загинали
АЙТОС	2	1	1
АКСАКОВО	2	2	0
АСЕНОВГРАД	13	21	0
БАЛЧИК	1	3	0
БАНСКО	3	3	0
БЕЛЕНЕ	1	1	0
БЕЛИЦА	1	1	0
БЕЛОВО	1	1	0
БЕЛОСЛАВ	1	1	0
БЕРКОВИЦА	1	1	0
БЛАГОЕВГРАД	6	7	0
БОБОШЕВО	2	2	0
БОЙЧИНОВЦИ	1	3	0
БОЛЯРОВО	1	2	0
БОРОВАН	2	3	0
БОРОВО	1	1	0
БОТЕВГРАД	1	1	0
БРАТЯ ДАСКАЛОВИ	1	6	5
БРАЦИГОВО	1	1	0
БРЕЗНИК	1	3	0
БРЕЗОВО	2	2	2
БУРГАС	21	25	0
БЯЛА	3	4	0
БЯЛА СЛАТИНА	5	6	0
ВАРНА	40	55	1
ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	1	0	1
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	11	13	0
ВЕЛИНГРАД	2	6	0
ВЕТОВО	1	2	0
ВИДИН	8	13	1
ВРАЦА	7	15	0
ВЪЛЧЕДРЪМ	1	2	0
ВЪРБИЦА	1	0	1
ВЪРШЕЦ	2	2	0
ГАБРОВО	11	15	0
ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО	2	1	1
ГОРНА МАЛИНА	1	1	0
ГОРНА ОРЯХОВИЦА	2	2	0
ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ	7	9	0
ГУЛЯНЦИ	1	2	0
ГУРКОВО	2	1	1
ГЪЛЪБОВО	3	3	0
ГЪРМЕН	4	6	0
ДВЕ МОГИЛИ	1	1	0
ДЕВИН	1	2	0
ДЕВНЯ	3	8	0
ДЖЕБЕЛ	1	2	0
ДИМИТРОВГРАД	3	3	0

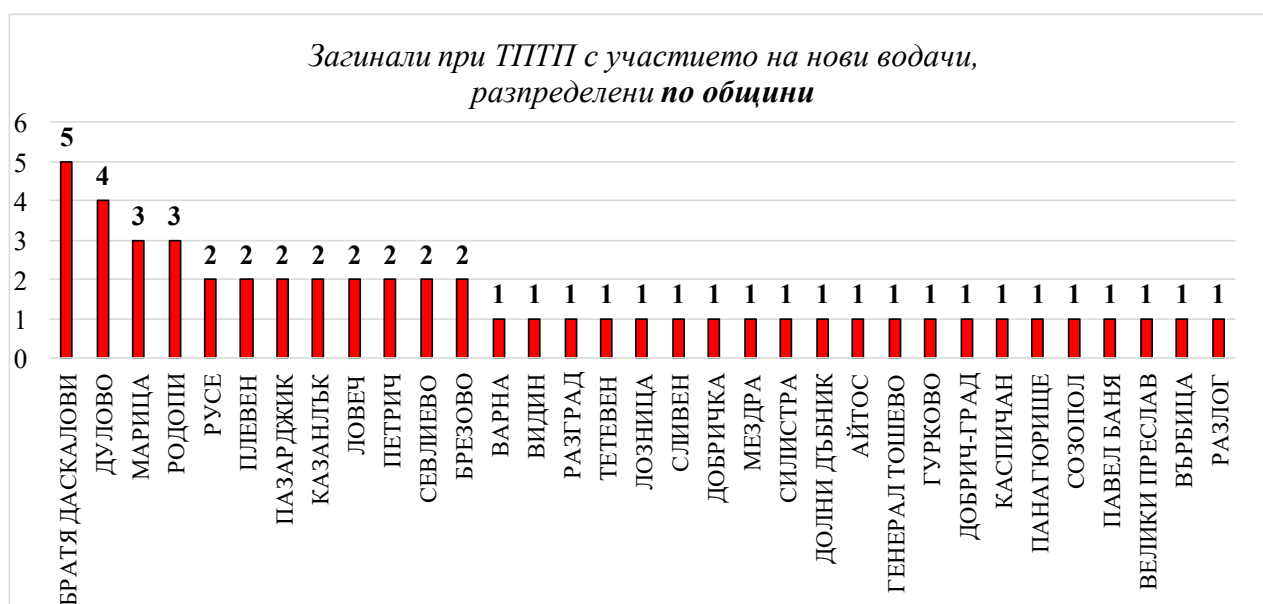
ДОБРИЧ-ГРАД	2	1	1
ДОБРИЧКА	2	5	1
ДОЛНИ ДЪБНИК	2	2	1
ДОЛНИ ЧИФЛИК	6	8	0
ДОСПАТ	2	4	0
ДУЛОВО	4	7	4
ДУПНИЦА	2	3	0
ДЪЛГОПОЛ	2	4	0
ЕЛЕНА	1	1	0
ЗЛАТОГРАД	1	2	0
ИВАЙЛОВГРАД	1	1	0
ИВАНОВО	2	3	0
КАВАРНА	1	1	0
КАЗАНЛЪК	12	12	2
КАМЕНО	1	1	0
КАОЛИНОВО	1	2	0
КАРЛОВО	2	3	0
КАРНОБАТ	2	3	0
КАСПИЧАН	2	1	1
КИРКОВО	1	1	0
КНЕЖА	1	1	0
КОЗЛОДУЙ	4	6	0
КОСТЕНЕЦ	3	3	0
КРЕСНА	1	1	0
КРУМОВГРАД	4	7	0
КУЛА	1	4	0
КЪРДЖАЛИ	6	10	0
КЮСТЕНДИЛ	7	8	0
ЛЕВСКИ	1	1	0
ЛЕТНИЦА	1	1	0
ЛОВЕЧ	7	7	2
ЛОЗНИЦА	4	6	1
ЛОМ	3	6	0
ЛУКОВИТ	3	5	0
ЛЮБИМЕЦ	1	1	0
ЛЯСКОВЕЦ	2	4	0
МАДАН	3	7	0
МАЛКО ТЪРНОВО	1	1	0
МАРИЦА	10	13	3
МЕЗДРА	2	5	1
МИНЕРАЛНИ БАНИ	1	5	0
МОМЧИЛГРАД	3	3	0
МОНТАНА	7	12	0
МЪГЛИЖ	4	4	0
НЕДЕЛИНО	1	1	0
НЕСЕБЪР	5	5	0
НИКОПОЛ	1	1	0
НОВА ЗАГОРА	4	10	0
НОВИ ПАЗАР	3	4	0

НОВО СЕЛО	2	2	0
ОПАН	2	3	0
ПАВЕЛ БАНЯ	1	1	1
ПАВЛИКЕНИ	2	2	0
ПАЗАРДЖИК	12	22	2
ПАНАГЮРИЦЕ	2	1	1
ПЕРНИК	5	6	0
ПЕТРИЧ	3	2	2
ПЕЩЕРА	2	2	0
ПЛЕВЕН	20	28	2
ПЛОВДИВ	38	52	0
ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ	1	1	0
ПОМОРИЕ	5	10	0
ПРАВЕЦ	1	1	0
ПРИМОРСКО	1	1	0
ПРОВАДИЯ	1	2	0
ПЪРВОМАЙ	5	8	0
РАДНЕВО	3	4	0
РАДОМИР	4	5	0
РАЗГРАД	6	5	1
РАЗЛОГ	1	0	1
РАКИТОВО	2	2	0
РОДОПИ	8	11	3
РУДОЗЕМ	1	1	0
РУЕН	1	1	0
РУСЕ	23	36	2
САДОВО	2	5	0
САМОКОВ	2	2	0
САМУИЛ	1	1	0
САНДАНСКИ	3	3	0
САПАРЕВА БАНЯ	1	1	0
САТОВЧА	1	1	0
СВИЛЕНГРАД	3	3	0
СЕВЛИЕВО	3	1	2
СЕПТЕМВРИ	3	5	0
СИЛИСТРА	2	3	1
СИМЕОНОВГРАД	3	6	0
СЛИВЕН	4	6	1
СЛИВНИЦА	2	4	0
СЛИВО ПОЛЕ	2	2	0
СМОЛЯН	9	13	0
СОЗОПОЛ	2	1	1
СОПОТ	2	2	0
СТАМБОЛОВО	1	1	0
СТАРА ЗАГОРА	14	15	0
СТОЛИЧНА	40	59	0
СУВОРОВО	1	1	0
СУНГУРЛАРЕ	1	1	0
СЪЕДИНЕНИЕ	1	1	0

ТВЪРДИЦА	1	1	0
ТЕРВЕЛ	1	1	0
ТЕТЕВЕН	4	7	1
ТРОЯН	4	4	0
ТРЯВНА	1	1	0
ТУНДЖА	2	2	0
ТУТРАКАН	1	2	0
ТЪРГОВИЩЕ	2	2	0
ХАДЖИДИМОВО	1	1	0
ХАРМАНЛИ	3	5	0
ХАСКОВО	12	20	0
ЦАРЕВО	1	2	0
ЧЕПЕЛАРЕ	2	2	0
ЧИРПАН	3	3	0
ШУМЕН	6	7	0
ЯБЛАНИЦА	4	8	0
ЯКОРУДА	4	9	0
ЯМБОЛ	2	2	0

Най-много загинали участници са регистрирани в общините **Братя Даскалови** (5), **Дулово** (4), **Марица** и **Родопи** (по 3) и **Русе**, **Плевен**, **Пазарджик**, **Казанлък**, **Ловеч**, **Петрич**, **Севлиево** и **Брезово** (по 2).

Загиналите участници в движението при обследваните ТПТП са разпределени в **33 общини**, видно от графиката, представена по-долу:

В населените места са настъпили 395 ТПТП с участието на 407 водачи със стаж под 2 години в категорията управлявано ППС, при което са загинали 19 и са ранени 514 участници в движението. Средната възраст на участниците в обследваните ТПТП в населените

места е 21,1 години. Възникналите в населените места ПТП с участието на повече от един нов водач са 12 със 16 ранени и 1 загинал.

В градовете са настъпили 346 ПТП (206 на дневно осветление, 116 на изкуствено осветление, 6 на сумрак и 18 в условията на тъмнина) с участието на 356 млади водачи (271 мъже и 85 жени), при които са загубили живота си 12 и са ранени 442 лица. При 10 от тези ТПТП са документирани повече от един водач със стаж под 2 години в категорията управлявано ППС, като при тях е загинал 1 и са ранени 14 лица. Средната възраст на участниците в ПТП в градовете, както и в селата е 21,1 години. В 78 от настъпилите ТПТП в градовете движението на местопроизшествието е регулирано от правилата за движение, в 228 от случаите – с пътни знаци, а в 40 – със светофарни уредби.

В селата са настъпили 49 ПТП (25 на дневно осветление, 13 на изкуствено, 14 на сумрак и 19 на тъмно) с участието на 51 млади водачи, при които са загинали 7 и са ранени 72 участника в движението. Само при 2 ПТП са участвали повече от един водач със стаж под 2 години за категорията управлявано ППС, като са ранени 2 лица. В 12 от ТПТП в селата движението е регулирано по правилата за движение, а в останалите 37 – от пътни знаци.

Извън населените места са настъпили 247 ПТП с участието на 250 нови водачи, при които са загинали 33 участника и са ранени 383. При 3 тежки ПТП са участвали повече от един водач със стаж под 2 години за съответната категория ППС, като са ранени 6 лица. Извън населените места 142 от произшествията са станали на дневно осветление, 6 на изкуствено, 9 при сумрак и 90 в тъмната част на денонощието.

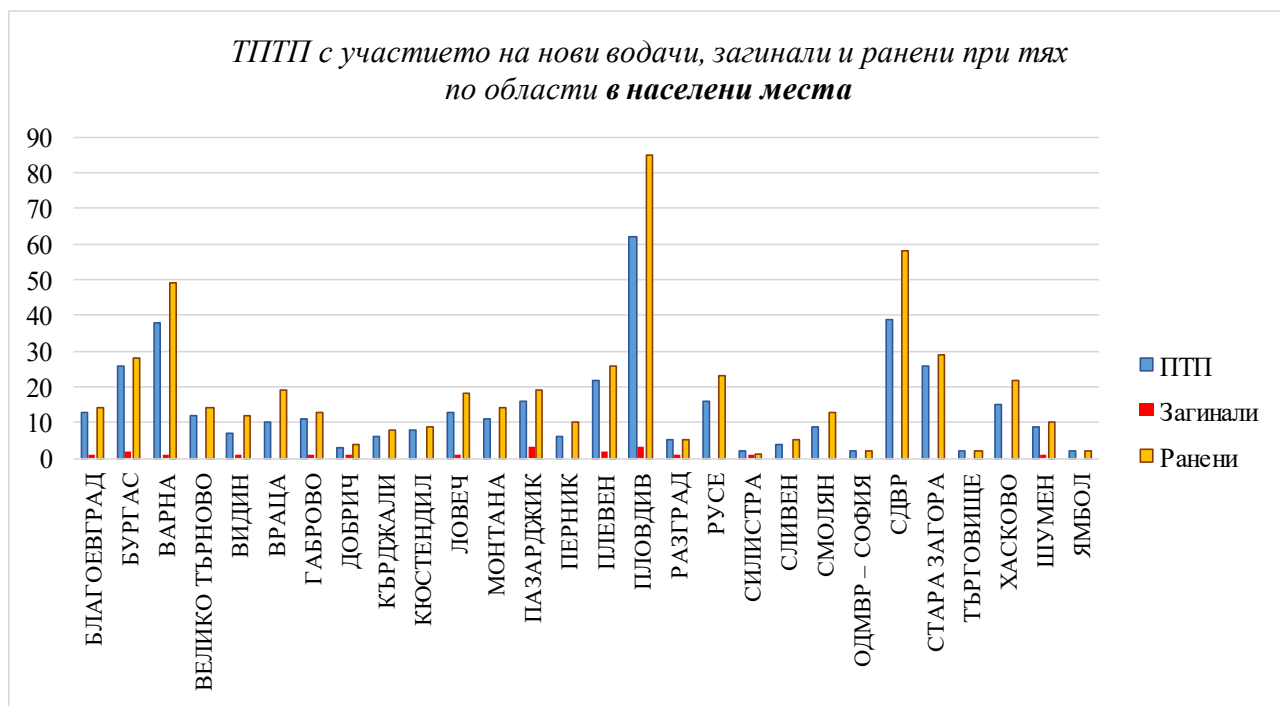
Разпределение на ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС и на травматизма при тях при по области

ОДМВР	В населени места			Извън населени места		
	ПТП	Загинали	Ранени	ПТП	Загинали	Ранени
БЛАГОЕВГРАД	13	1	14	22	2	29
БУРГАС	26	2	28	17	0	24
ВАРНА	38	1	49	19	0	33
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	12	0	14	7	0	9
ВИДИН	7	1	12	4	0	7
ВРАЦА	10	0	19	10	1	16
ГАБРОВО	11	1	13	4	1	4
ДОБРИЧ	3	1	4	6	2	8
КЪРДЖАЛИ	6	0	8	9	0	15
КЮСТЕНДИЛ	8	0	9	4	0	5
ЛОВЕЧ	13	1	18	10	2	14
МОНТАНА	11	0	14	4	0	12
ПАЗАРДЖИК	16	3	19	9	0	21
ПЕРНИК	6	0	10	4	0	4
ПЛЕВЕН	22	2	26	5	1	10
ПЛОВДИВ	62	3	85	21	5	33
РАЗГРАД	5	1	5	6	1	7
РУСЕ	16	0	23	16	2	25
СИЛИСТРА	2	1	1	5	4	11
СЛИВЕН	4	0	5	5	1	12
СМОЛЯН	9	0	13	11	0	19
ОДМВР – СОФИЯ	2	0	2	8	0	10

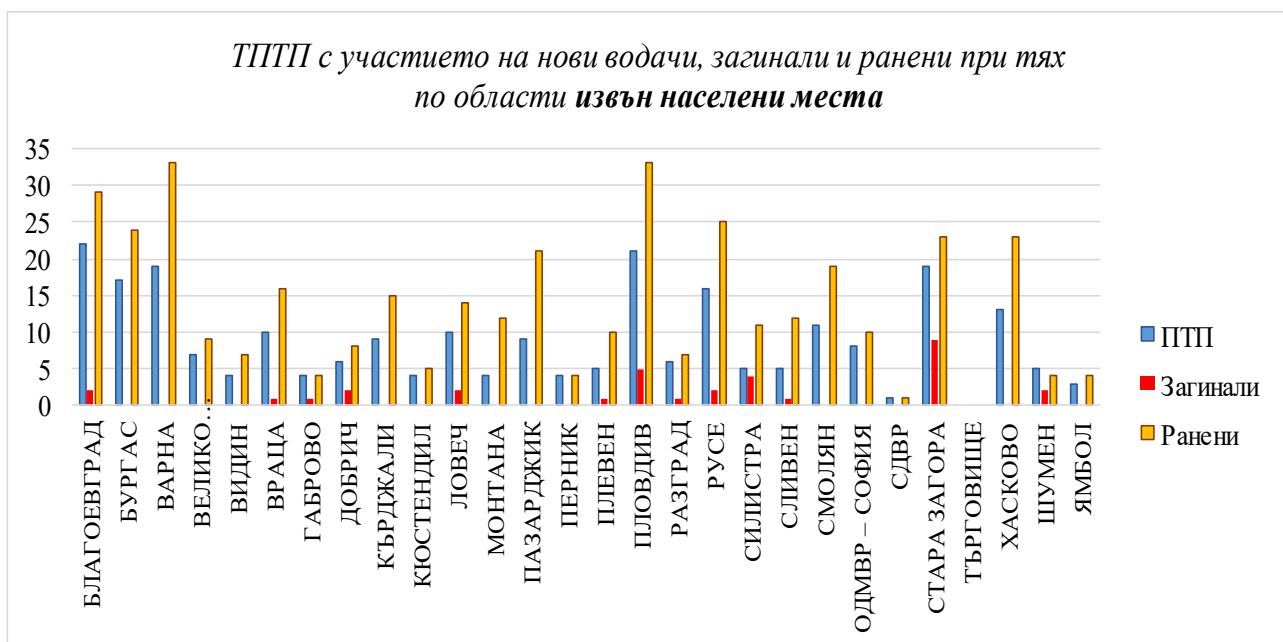
СДВР	39	0	58	1	0	1
СТАРА ЗАГОРА	26	0	29	19	9	23
ТЪРГОВИЩЕ	2	0	2	0	0	0
ХАСКОВО	15	0	22	13	0	23
ШУМЕН	9	1	10	5	2	4
ЯМБОЛ	2	0	2	3	0	4
ОБЩО	395	19	514	247	33	383

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПЪТЯ

Според картата за регистрация на ПТП, тежките ПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС, разпределени по място на настъпване са

разпределени както следва:

Място на настъпване	ПТП	Загинали	Ранени
ПЪТЕН УЛИЧЕН УЧАСТЪК	310	39	439
ПЪТЕН ВЪЗЕЛ	25	2	39
ПОДЛЕЗ	1	0	1
ПАРКИНГ	3	0	3
НАДЛЕЗ	3	0	3
МОСТ	8	0	10
КРЪСТОВИЩЕ	177	5	246
КРЪГОВО КРЪСТОВИЩЕ	11	0	14
ДРУГО МЯСТО	104	6	142

Според картата за регистрация на ПТП, тежките ПТП с участието на нови водачи, разпределени по план и профил на пътя са разпределени по следния начин:

План и профил на пътя	ПТП	Загинали	Ранени
ВЕРТИКАЛНА КРИВА ВДЛЪБНАТА	14	0	19
ВЕРТИКАЛНА КРИВА ИЗПЪКНАЛА	14	0	19
ПРАВ ПЪТЕН УЧАСТЪК С НАДЛЪЖЕН НАКЛОН	129	6	179
ПРАВ ПЪТЕН УЧАСТЪК, ХОРИЗОНТАЛЕН	353	37	483
ХОРИЗОНТАЛНА КРИВА, БЕЗ НАДЛЪЖЕН НАКЛОН	56	5	82
ХОРИЗОНТАЛНА КРИВА С НАДЛЪЖЕН НАКЛОН	76	4	115

Всичките 52 загинали участници са пострадали при ТПТП, настъпили по пътища с асфалтобетонена настилка, по каквата настилка са се случили 626 ПТП (97,5% от всичките 642 ПТП) и са ранени 877 (97,8% от всички 897 ранени).

На дневна светлина са настъпили 375 ПТП, като загиналите са 29, а ранените са 491. На изкуствено осветление са настъпили 137 ПТП с 11 загинали и 192 ранени. В условията на сумрак са настъпили 16 ПТП с 1 загинал участник и 26 ранени. В тъмната част на денонощието са настъпили 114 ПТП, с 11 загинали и 188 ранени участника.

В зависимост от състоянието на пътното покритие, ТПТП с нови водачи и травматизмът при тях са разпределени, както следва:

Състояние на пътното покритие	ПТП	Загинали	Ранени
СУХО	524	42	722
МОКРО	116	10	172
СНЯГ, НЕВЗЕТИ МЕРКИ	1	0	2
ЛЕД, НЕВЗЕТИ МЕРКИ	1	0	1

III.

IV. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО КЛАСОВЕ ПЪТИЩА

1. АВТОМАГИСТРАЛИ

По автомагистралите са настъпили 11 ТПТП с участието на водачи със стаж под 2 години в категорията управлявано ППС, при които са загинали 6 и са ранени 22 участници в движението. В 10 от тези ТПТП (с 21 ранени и 6 загинали) управляваното от младия водач МПС е лек автомобил, а в 1 ТПТП превозното средство е мотоциклет.

	АМ Тракия	АМ Хемус	АМ Струма	АМ Варна
ПТП	7	1	2	1
Загинали	6	0	0	0
Ранени	17	1	2	2

Видно от данните, представени в таблицата по-горе, автомагистрала (АМ) „Тракия“ е с най-високи показатели на пътнотранспортния травматизъм, но следва да се отчете и фактът, че броят на загиналите и ранените е повлиян от едно конкретно произшествие с 5 загинали участника и 12 ранени. По първоначални данни, и двете произшествия със загинали участници по АМ Тракия, които са и произшествията със загинали по всички автомагистрала, са реализирани без пряка вина на новите водачи, участвали в тях.

По автомагистралите са настъпили най-много ПТП – 6 с 8 ранени и без загинали участници, поради несъобразена скорост. Поради неспазване на дистанция са настъпили 2 ПТП с 2 ранени участници.

2. ПЪРВОКЛАСНИ ПЪТИЩА

По първокласните пътища са настъпили 60 ТПТП със 6 загинали и 81 ранени участници в движението. В 48 от тези ТПТП управляваното от новите водачи ППС е лек автомобил, като са загинали 5 участника и са ранени 69.

В 10 от настъпилите по пътищата от I-ви клас ТПТП – 16,67%, новият водач е от женски пол, като в тези инциденти няма загинали, а ранените са 12.

В 9 ТПТП по първокласни пътища (15%), управляваното МПС е мотоциклет, като е загинал 1 участник и са ранени 9.

Шестимата загинали на първокласни пътища са на територията на Стара Загора, Ловеч, Шумен, Плевен и Силистра – съответно **1 загинал** по път **I-3** (Гара Бяла - Плевен - Луковит - Коритна - Ябланица –Ботевград), **1 загинал** по път **I-4** (Коритна - Български извор - Микре - Севлиево - Велико Търново - Омуртаг - Търговище -(Разград-Шумен)), **2 загинали** по път **I-6** (граница Македония - Гърляно - Кюстендил - Перник - София - Казанлък - Сливен - Лозенец – Бургас) и **2 загинали** по път **I-7** (граница Румъния - Силистра - Шумен - Преслав - Ямбол - Елхово - Мелница - Лесово - граница Турция).

	I-1	I-2	I-3	I-4	I-5	I-6	I-7	I-8	I-9
ТПТП	5	1	3	3	17	11	4	8	8
Загинали	0	0	1	1	0	2	2	0	0
Ранени	5	2	5	4	20	12	4	16	13

Разпределението на травматизма по първокласните пътища по общини е както следва:

Община	ТПТП	Ранени	Загинали
БОРОВО	1	1	0
БУРГАС	1	1	0
БЯЛА	3	4	0
ВАРНА	3	6	0
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	2	2	0
ВИДИН	1	1	0
ВЪРБИЦА	1	0	1
ГАБРОВО	1	1	0
ГОРНА МАЛИНА	1	1	0
ДИМИТРОВГРАД	1	1	0
КАЗАНЛЪК	2	2	1
КАРЛОВО	1	1	0
КАРНОБАТ	1	2	0
КИРКОВО	1	1	0
КРЕСНА	1	1	0
КЪРДЖАЛИ	1	1	0
КЮСТЕНДИЛ	1	2	0
МАЛКО ТЪРНОВО	1	1	0
МАРИЦА	1	1	0
МЕЗДРА	1	1	0
МЪГЛИЖ	4	4	0
НЕСЕБЪР	1	1	0
ОПАН	1	1	0

ПАВЕЛ БАНЯ	1	1	1
ПАЗАРДЖИК	1	2	0
ПЕТРИЧ	1	1	0
ПЛЕВЕН	2	4	1
ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ	1	1	0
ПОМОРИЕ	2	4	0
ПЪРВОМАЙ	1	2	0
РАДОМИР	1	1	0
РОДОПИ	1	1	0
РУСЕ	1	2	0
САДОВО	1	4	0
САНДАНСКИ	1	1	0
СВИЛЕНГРАД	1	1	0
СЕПТЕМВРИ	1	2	0
СИЛИСТРА	1	2	1
СЛИВЕН	1	1	0
СОПОТ	1	1	0
СТАРА ЗАГОРА	3	4	0
ТЕТЕВЕН	2	3	1
ТУНДЖА	1	1	0
ХАСКОВО	2	4	0
ЯБЛАНИЦА	1	1	0

Повече от половината ТПТП (34) по първокласните пътища с нови водачи са настъпили в светлата част на денонощието, като са загинали 4 и са ранени 39 участници в движението. В условията на тъмнина са настъпили 23 ТПТП, с 2 загинали и 37 ранени при тях лица. В 3 от настъпилите на пътища I-ви клас ТПТП новите водачи са управлявали след употребата на алкохол, като стойностите са съответно 1,12 на хиляда (Варна), 0,31 на хиляда (Русе) и 1,25 на хиляда (Пазарджик). Средната възраст на водачите е 22,55 години.

Най-често срещаните нарушения на участвалите в ТПТП по първокласните пътища нови водачи са изброени, както следва:

Нарушение на новия водач	ТПП	Загинали	Ранени
ВНЕЗАПНА ПРОМЯНА НА ПОСОКАТА НА ДВИЖЕНИЕ	7	0	11
ДРУГО НАРУШЕНИЕ НА ВОДАЧА	4	0	7
НАВЛИЗАНЕ В НАСРЕЩНОТО ДВИЖЕНИЕ	4	0	7
НЕПРАВИЛНО ЗАВИВАНЕ В ОБРАТНА ПОСОКА	1	0	3
НЕПРАВИЛНО ЗАВИВАНЕ НАЛЯВО	1	0	1
НЕПРАВИЛНО ИЗПРЕВАРВАНЕ ПРИ ЗАБРАНА С МАРКИРОВКА/ЗНАК	4	1	3
НЕПРАВИЛНО ИЗПРЕВАРВАНЕ ПРИ НАСРЕЩНО ДВИЖЕЩО СЕ ППС	2	1	3
НЕСПАЗВАНЕ НА ДИСТАНЦИЯ	2	1	2
НЕСЪОБРАЗЕНА СКОРОСТ ПРИ НАМАЛЕНА ВИДИМОСТ	1	0	2
НЕСЪОБРАЗЕНА СКОРОСТ С ДРУГИ УСЛОВИЯ	7	1	8
НЕСЪОБРАЗЕНА СКОРОСТ С ПЪТНИТЕ УСЛОВИЯ	12	1	13

ОТНЕМАНЕ НА ДРУГО ПРЕДИМСТВО	1	0	1
ОТНЕМАНЕ ПРЕДИМСТВО НА ППС НА КРЪСТОВИЩЕ	1	0	2

Разпределението на настъпилите ТПТП и травматизма по първокласните пътища в зависимост от вида на ПТП е представен в следващата таблица. Прави впечатление, че дяловете на произшествията от видовете „сблъскване между МПС/ ППС“ и ТПТП с участието на едно МПС/ ППС са най-съществени:

Вид на ПТП	ТПП	Загинали	Ранени
БЛЪСКАНЕ В ДЪРВО	5	1	7
БЛЪСКАНЕ В КРАЙПЪТНО СЪОРЪЖЕНИЕ	4	0	5
БЛЪСКАНЕ В ПРЕДПАЗНА ОГРАДА	7	1	7
БЛЪСКАНЕ В ПРЕПЯТСТВИЕ НА ПЪТЯ	1	0	1
БЛЪСКАНЕ В СКАТ	1	0	1
БЛЪСКАНЕ НА ПЕШЕХОДЕЦ	3	1	2
ДРУГ ВИД ПТП	2	0	2
ПРЕОБРЪЩАНЕ НА МПС ИЗВЪН ПЪТНОТО ПЛАТНО	8	0	10
ПРЕОБРЪЩАНЕ НА МПС НА ПЪТНОТО ПЛАТНО	2	0	4
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ОТЗАД	8	1	10
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ПОД ЪГЪЛ	3	0	3
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС СТРАНИЧНО	12	0	19
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ЧЕЛНО	4	2	10

3. ВТОРОКЛАСНИ ПЪТИЩА

По второкласната пътна мрежа са настъпили 57 ТПТП с участието на водачи със стаж под 2 години за съответната категория управлявано ППС, при което са загинали 7 и са ранени 95 участници в движението. В 14 от възникналите по пътищата от II-ри клас ТПТП новите водачи са от женски пол, като в тези инциденти няма загинали, а ранените са 18.

Броят на ТПТП и травматизмът по второкласните пътища, разпределени по вид на управляваното ППС, са както следва:

	Лек автомобил	Мотоциклет	Товарен автомобил	Влекач
ТПП	45	7	4	1
Загинали	3	0	3	1
Ранени	76	9	10	0

Загиналите в ТПТП с нови водачи по пътищата от втори клас са разпределени в 6 области в страната, както следва:

Област	Община	Загинали
ЛОВЕЧ	ЛОВЕЧ	1
РУСЕ	РУСЕ	2
СЛИВЕН	СЛИВЕН	1
ДОБРИЧ	ДОБРИЧКА	1
РАЗГРАД	ЛОЗНИЦА	1

СТАРА ЗАГОРА	ГУРКОВО	1
--------------	---------	---

Разпределението на ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС и на травматизма при тях по пътищата от II-ри клас и по общини е следното:

Община	ТПТП	Загинали	Ранени
АКСАКОВО	2	0	2
АСЕНОВГРАД	3	0	5
БАЛЧИК	1	0	3
БАНСКО	2	0	2
БОЛЯРОВО	1	0	2
БОРОВАН	2	0	3
БУРГАС	2	0	2
БЯЛА СЛАТИНА	3	0	4
ВЕЛИНГРАД	1	0	5
ВРАЦА	2	0	3
ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ	2	0	2
ГУРКОВО	1	1	0
ДОБРИЧКА	1	1	2
ДУЛОВО	1	0	3
КОЗЛОДУЙ	1	0	1
КРУМОВГРАД	1	0	2
ЛОВЕЧ	3	1	2
ЛОЗНИЦА	1	1	2
МАРИЦА	1	0	1
МОМЧИЛГРАД	2	0	2
МОНТАНА	1	0	5
НИКОПОЛ	1	0	1
НОВА ЗАГОРА	1	0	6
НОВИ ПАЗАР	1	0	2
ПЕЩЕРА	1	0	1
РАДНЕВО	1	0	1
РУСЕ	6	2	11
САПАРЕВА БАНЯ	1	0	1
СЛИВЕН	1	1	3
СЛИВО ПОЛЕ	1	0	1
СМОЛЯН	1	0	1
СОЗОПОЛ	1	0	1
ТУТРАКАН	1	0	2
ЧЕПЕЛАРЕ	2	0	2
ЯКОРУДА	4	0	9

В светлата част на денонощието по пътищата от втори клас са настъпили 29 ТПТП (50,88% от 57) с 2 загинали (28,57% от 7) и 44 ранени (46,31% от 95). В условията на тъмнина са настъпили 21 ТПТП (36,84% от 57) с 3 загинали (42,86% от 7) и 36 ранени (37,89% от 95). При ТПТП при изкуствено осветление са загинали 2 и са ранени 7 участници в движението.

По второкласната пътна мрежа е възникнало 1 ТПТП с участието на нов водачи, употребил алкохол над 0,5 на хиляда, при което е загинало 1 и са ранени 3 лица, а установената

концентрация на алкохол в издишания въздух на новия водач е 2,12 на хиляда. В едно от ТПТП водачът със стаж до 2 години за съответната категория МПС е управлявал ППС след употребата на наркотично вещество (НВ), при което е загинал 1 човек.

Най-често срещаните нарушения на участвалите в ТПТП по второкласните пътища нови водачи, са представени в таблицата по-долу, както следва:

Нарушение на новия водач	ТПП	Загинали	Ранени
НЕСЪОБРАЗЕНА СКОРОСТ	29	2	39
УПОТРЕБА НА АЛКОХОЛ И/ИЛИ НВ	2	2	3
НАВЛИЗАНЕ В НАСРЕЩНОТО ДВИЖЕНИЕ	2	1	3
ОТНЕМАНЕ НА ПРЕДИМСТВО	4	0	6
НЕПРАВИЛНИ МАНЕВРИ	3	0	7
НЕСПАЗВАНЕ НА ДИСТАНЦИЯ	3	0	7

Разпределението на настъпилите ТПТП и травматизма по второкласните пътища в зависимост от вида на ПТП е представен в таблицата по-долу. Както и по първокласните пътища и автомагистралите дяловете на произшествията от видовете „сблъскване между МПС/ ППС“ и ТПТП с участието на едно МПС/ ППС са най-съществени.

Вид на ТПТП	ТПП	Загинали	Ранени
БЛЪСКАНЕ В ДЪРВО	5	2	9
БЛЪСКАНЕ В КРАЙПЪТНО СЪОРЪЖЕНИЕ	2	1	1
БЛЪСКАНЕ В ПРЕДПАЗНА ОГРАДА	3	0	3
БЛЪСКАНЕ В СКАТ	6	0	7
БЛЪСКАНЕ НА ПЕШЕХОДЕЦ	1	1	0
ДРУГ ВИД ПТП	3	0	3
ПРЕОБРЪЩАНЕ НА МПС ИЗВЪН ПЪТНОТО ПЛАТНО	8	0	14
ПРЕОБРЪЩАНЕ НА МПС НА ПЪТНОТО ПЛАТНО	1	0	1
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ОТЗАД	4	0	8
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ПОД ЪГЪЛ	8	2	12
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС СТРАНИЧНО	8	0	14
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ЧЕЛНО	8	1	23

4. ТРЕТОКЛАСНИ ПЪТИЩА

По пътищата от трети клас са настъпили 78 ТПТП с участието на водачи със стаж под 2 години за категорията управлявано ППС, при което са загинали 7 и са ранени 115 участници в движението. В 19 от възникналите по пътища III-ти клас ТПТП новите водачи са от женски пол, като в тези инциденти са загинали 3 лица и са ранени 25.

Броят на ТПТП и травматизмът по третокласните пътища, разпределени по вид на управляваното ППС, са както следва:

	Лек автомобил	Мотоциклет	Товарен автомобил
ТПП	66	8	4
Загинали	6	1	0
Ранени	99	9	7

Загиналите в ТПТП с нови водачи по пътищата от трети клас са разпределени в 4 области в страната, както следва:

Област	Община	Загинали
ПЛОВДИВ	РОДОПИ	2
ДОБРИЧ	ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО	1
СИЛИСТРА	ДУЛОВО	3
СТАРА ЗАГОРА	КАЗАНЛЪК	1

От разпределението на ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС и на травматизма при тях по пътищата от III-ти клас и по области се определя областта с най-висок травматизъм по тези пътища – Пловдив, при следното разпределение на ТПТП, загиналите и ранените:

Област	ТПТП	Загинали	Ранени
БЛАГОЕВГРАД	5	0	5
БУРГАС	1	0	2
ВАРНА	4	0	9
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	3	0	4
ВИДИН	3	0	6
ВРАЦА	1	0	1
ГАБРОВО	2	0	3
ДОБРИЧ	2	1	1
КЪРДЖАЛИ	3	0	5
КЮСТЕНДИЛ	1	0	1
ЛОВЕЧ	3	0	3
МОНТАНА	2	0	6
ПЕРНИК	3	0	3
ПЛОВДИВ	12	2	18
РАЗГРАД	3	0	3
РУСЕ	5	0	7
СИЛИСТРА	2	3	4
СМОЛЯН	7	0	13
СОФИЯ ОБЛАСТ	2	0	2
СТАРА ЗАГОРА	5	1	5
ХАСКОВО	7	0	12
ШУМЕН	2	0	2

В светлата част на денонощието по пътищата от трети клас са настъпили по-голямата част от ТПТП участието на нови водачи – 45 ТПТП (57,69% от 78) с 6 загинали (85,71% от 7) и 64 ранени (55,65% от 115). В условията на тъмнина са възникнали 23 ТПТП (29,49% от 78) с 1 загинали (14,29% от 7) и 36 ранени (31,3% от 115).

По третокласната пътна мрежа е настъпило 1 ТПТП с участието на млад водач, употребил алкохол над 0,5 на хиляда, без загинали участници в движението, с 2 ранени, като установената концентрация на алкохол в издишания въздух на новия водач е 2,56 на хиляда.

Най-често допусканите нарушения на участвалите в ТПТП по третокласните пътища нови водачи са представени в следващата таблица:

Нарушение на новия водач	ТПТП	Загинали	Ранени
НЕСЪОБРАЗЕНА СКОРОСТ	29	3	43

ОТНЕМАНЕ НА ПРЕДИМСТВО	11	0	16
НАВЛИЗАНЕ В НАСРЕЩНОТО ДВИЖЕНИЕ	5	3	10
ВНЕЗАПНА ПРОМЯНА НА ПОСОКАТА НА ДВИЖЕНИЕ	6	0	9
НЕПРАВИЛНИ МАНЕВРИ	3	0	3
НЕСПАЗВАНЕ НА ДИСТАНЦИЯ	4	1	6
ДРУГО НАРУШЕНИЕ НА ВОДАЧА	13	0	18

Разпределението на настъпилите ТПТП и травматизма по третокласните пътища в зависимост от вида на ПТП е представен в таблицата по-долу. И по пътищата от трети клас дяловете на произшествията от видовете „сблъскване между МПС/ ППС“ и ТПТП с участието на едно МПС/ ППС са най-съществени.

Вид на ТПТП	ТПП	Загинали	Ранени
БЛЪСКАНЕ В ДЪРВО	12	3	14
БЛЪСКАНЕ В КРАЙПЪТНО СЪОРЪЖЕНИЕ	2	0	2
БЛЪСКАНЕ В ПРЕПЯТСТВИЕ НА ПЪТЯ	1	0	1
БЛЪСКАНЕ В СКАТ	2	0	5
БЛЪСКАНЕ НА ЖИВОТНО	1	0	1
БЛЪСКАНЕ НА КАРУЦА	1	0	2
БЛЪСКАНЕ НА ПАРКИРАНО ППС	1	0	1
ДРУГ ВИД ПТП	5	0	6
ПРЕОБРЪЩАНЕ НА МПС ИЗВЪН ПЪТНОТО ПЛАТНО	18	0	31
ПРЕОБРЪЩАНЕ НА МПС НА ПЪТНОТО ПЛАТНО	4	0	5
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ОТЗАД	3	1	4
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ПОД ЪГЪЛ	5	0	7
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС СТРАНИЧНО	14	0	20
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ЧЕЛНО	9	3	16

5. ОБЩИНСКИ ПЪТИЩА

По общинските пътища са настъпили 68 ТПТП с участието на водачи със стаж под 2 години за категорията управлявано ППС, при които са загинали 9 и са ранени 111 участници в движението. В 16 от настъпилите на общински пътища ТПТП младите водачи са от женски пол, като в тези инциденти няма загинали, а ранените са 30.

Броят на ТПТП и травматизмът по общинските пътища са разпределени по вид на управляваното ППС, както следва:

	Лек автомобил	Мотоциклет	Товарен автомобил	Влекач
ТПП	57	8	2	1
Загинали	7	2	0	0
Ранени	93	11	4	3

Загиналите участници в движението при ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС по общинските пътищата са разпределени на територията на 6 области и 7 общини в страната по следния начин:

Област	Община	Ранени	Загинали
ПЛОВДИВ	МАРИЦА	1	2
ГАБРОВО	СЕВЛИЕВО	0	1

ДОБРИЧ	ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО	0	1
ДОБРИЧ	ДОБРИЧ-ГРАД	0	1
ШУМЕН	КАСПИЧАН	0	1
ВРАЦА	МЕЗДРА	4	1
БЛАГОЕВГРАД	ПЕТРИЧ	0	2

Чрез разпределението на ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС и на травматизма при тях по общинските пътища и по области се отчитат областите с най-висок регистриран травматизъм по общинската пътна мрежа – Пловдив, Варна, Благоевград и Добрич, като разпределението е, както следва:

Област	ТПТП	Загинали	Ранени
БЛАГОЕВГРАД	5	2	7
БУРГАС	4	0	7
ВАРНА	10	0	21
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	1	0	2
ВРАЦА	2	1	5
ГАБРОВО	1	1	0
ДОБРИЧ	4	2	2
КЪРДЖАЛИ	3	0	8
ЛОВЕЧ	3	0	7
МОНТАНА	1	0	1
ПАЗАРДЖИК	3	0	4
ПЛЕВЕН	2	0	5
ПЛОВДИВ	8	2	12
РАЗГРАД	2	0	2
СЛИВЕН	1	0	1
СМОЛЯН	3	0	5
СОФИЯ – ОБЛАСТ	4	0	6
СОФИЯ – СТОЛИЦА	1	0	1
СТАРА ЗАГОРА	5	0	6
ХАСКОВО	4	0	9
ШУМЕН	1	1	0

В светлата част на денонощието по общинските пътища са настъпили повече от половината от ПТП със загинали и ранени – 36 ТПТП (52,94% от 68) с 5 загинали (55,56% от 9) и 53 ранени (47,75% от 111). В условията на тъмнина са настъпили 24 ТПТП (35,29% от 68) с 4 загинали (44,44% от 9) и 43 ранени (38,74% от 111). При изкуствено осветление са настъпили 8 ТПТП, които са без загинали, с 15 ранени участници в движението.

По общинската пътна мрежа са настъпили 4 ТПТП с участието на млади водачи, употребили алкохол над 0,5 на хиляда, без загинали участници, с 4 ранени, като установената концентрация на алкохол и издишания въздух на новите водачи и в четирите инцидента са над 1,2 на хиляда. Регистрирано е 1 ТПТП с участието на нов водач с употреба на наркотични вещества, което е без загинали, но с 5 ранени.

Най-често документираните нарушения на участвалите в ТПТП по общинските пътища на водачи, чийто със стаж е до 2 години за съответната категория МПС, са представени в таблицата по-долу:

Нарушение на новия водач	ТПТП	Загинали	Ранени
--------------------------	------	----------	--------

ВНЕЗАПНА ПРОМЯНА НА ПОСОКАТА НА ДВИЖЕНИЕ	5	1	4
НЕПРАВИЛНО ДВИЖЕНИЕ НАЗАД	1	0	1
НЕПРАВИЛНО ИЗПРЕВАРВАНЕ ПРИ ЗАБРАНА С ПРАВИЛА	1	0	1
НЕПРАВИЛНО ПРЕМИНАВАНЕ В СЪСЕДНАТА ПЪТНА ЛЕНТА	1	0	1
УПОТРЕБА НА АЛКОХОЛ И/ ИЛИ НВ	5	0	9
НЕСЪОБРАЗЕНА СКОРОСТ	25	4	42
ОТНЕМАНЕ НА ПРЕДИМСТВО	10	0	14
НАВЛИЗАНЕ В НАСРЕЩНОТО ДВИЖЕНИЕ	9	2	17
НЕСПАЗВАНЕ НА ДИСТАНЦИЯ	6	0	10
ДРУГО НАРУШЕНИЕ НА ВОДАЧА	5	0	12

Разпределението на настъпилите ТПТП и пътнотранспортния травматизъм по общинските пътища в зависимост от вида на ПТП е представено в следващата таблица. И по общинските пътища най-съществени са дялове на произшествията от видовете „сблъскване между МПС/ ППС“ и ТПТП с участието на едно МПС/ ППС.

Вид на ТПТП	ТПП	Загинали	Ранени
БЛЪСКАНЕ В ДЪРВО	9	4	9
БЛЪСКАНЕ В КРАЙПЪТНО СЪОРЪЖЕНИЕ	4	0	6
БЛЪСКАНЕ В ПРЕДПАЗНА ОГРАДА	4	0	6
БЛЪСКАНЕ НА ВЕЛОСИПЕДИСТ	1	0	1
БЛЪСКАНЕ В СКАТ	4	1	11
БЛЪСКАНЕ НА ПАРКИРАНО ППС	1	0	1
ДРУГ ВИД ПТП	3	0	4
ПРЕОБРЪЩАНЕ НА МПС ИЗВЪН ПЪТНОТО ПЛАТНО	11	0	19
ПРЕОБРЪЩАНЕ НА МПС НА ПЪТНОТО ПЛАТНО	2	0	2
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ОТЗАД	6	0	11
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ПОД ЪГЪЛ	5	2	8
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС СТРАНИЧНО	13	0	19
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ЧЕЛНО	5	2	14

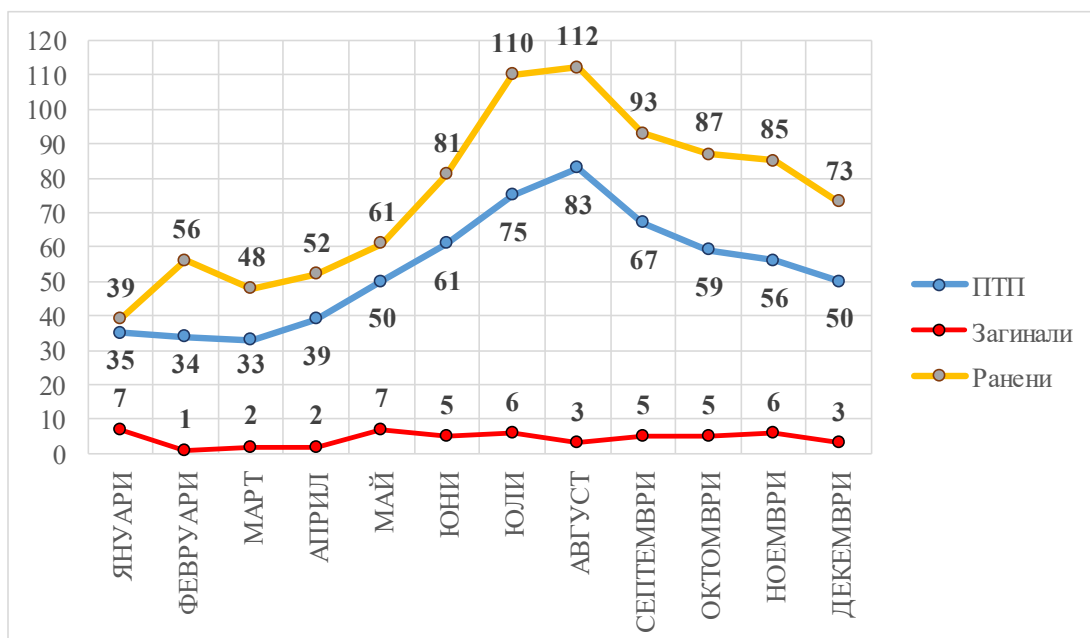
IV. СПЕЦИФИКА НА ВСИЧКИ ОБСЛЕДВАНИ ТПТП

1. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО МЕСЕЦИ

Разпределението на ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за категорията на съответното управлявано МПС и на травматизма при тях са по месеци са представени в табличната форма и диаграмата, следващи по-долу:

Месец	ТПТП	Загинали	Ранени
ЯНУАРИ	35	7	39
ФЕВРУАРИ	34	1	56
МАРТ	33	2	48
АПРИЛ	39	2	52
МАЙ	50	7	61

ЮНИ	61	5	81
ЮЛИ	75	6	110
АВГУСТ	83	3	112
СЕПТЕМВРИ	67	5	93
ОКТОМВРИ	59	5	87
НОЕМВРИ	56	6	85
ДЕКЕМВРИ	50	3	73

През почивните и празнични дни на 2020 г. са настъпили 195 ТПП (30,37% от 642) с 20 загинали (38,46% от 52) и 284 ранени (31,66% от 897). Разпределението по месеци се вижда от следващите таблица и графика:

През празничните и почивни дни на месеците	ТПП	Загинали	Ранени
Януари	7	1	8
Февруари	16	1	28
Март	14	1	19
Април	9	0	11
Май	17	6	25
Юни	21	2	25
Юли	18	5	31
Август	22	0	31
Септември	20	1	22
Октомври	17	0	32
Ноември	18	1	26
Декември	16	2	26

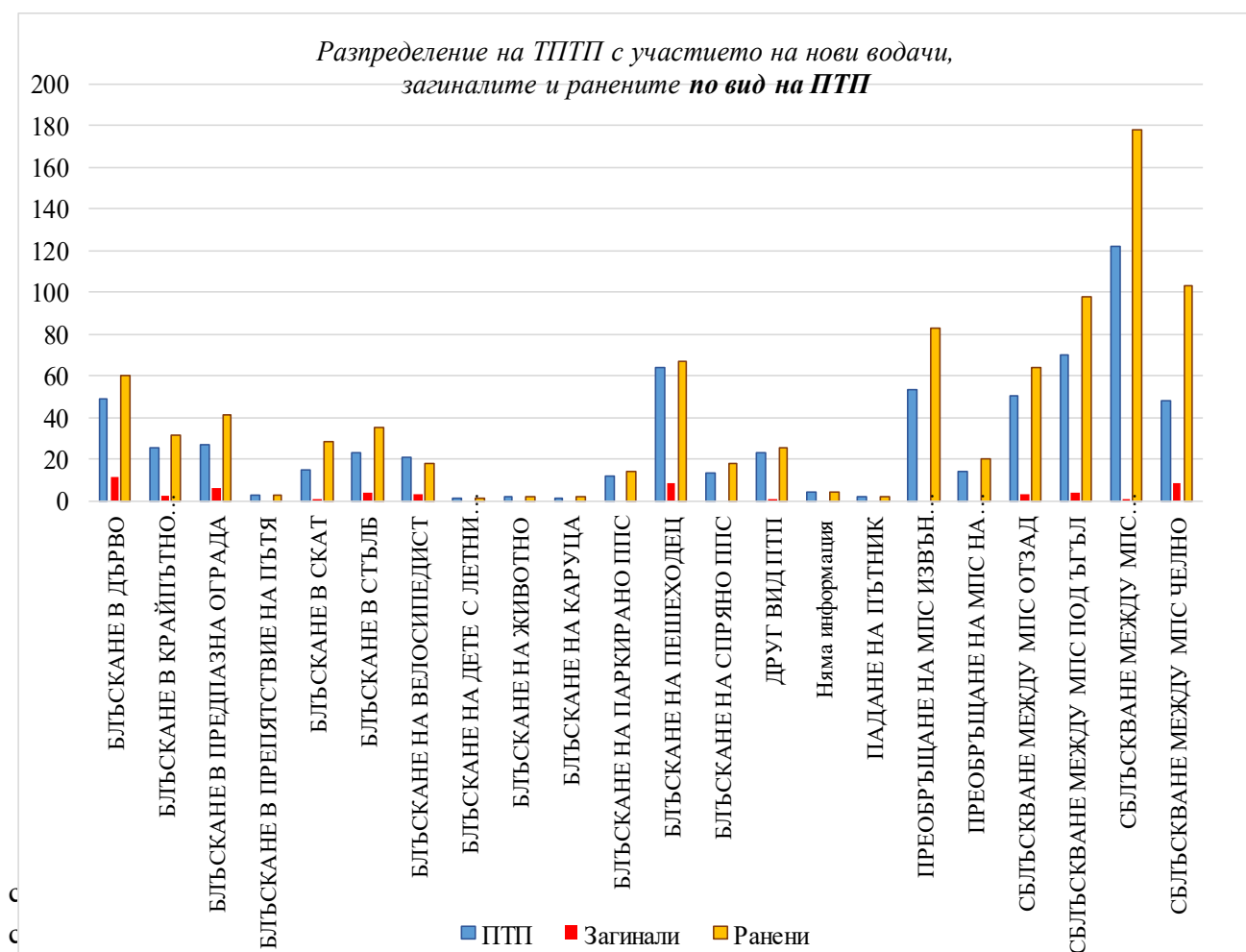

2. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВИД НА ТПТП

Настъпилите ТПТП с участието на нови водачи, загиналите и ранени при тях лица са разпределени по вид на ПТП, както следва според следващите таблица и графика:

Вид на ТПТП	ТПП		Загинали		Ранени	
	бр.	%	бр.	%	бр.	%
БЛЪСКАНЕ В ДЪРВО	49	7,63	11	21,15	60	6,69
БЛЪСКАНЕ В КРАЙПЪТНО СЪОРЪЖЕНИЕ	25	3,89	2	3,85	31	3,46
БЛЪСКАНЕ В ПРЕДПАЗНА ОГРАДА	27	4,21	6	11,54	41	4,57
БЛЪСКАНЕ В ПРЕПЯТСТВИЕ НА ПЪТЯ	3	0,47	0	0	3	0,33
БЛЪСКАНЕ В СКАТ	15	2,34	1	1,92	28	3,12
БЛЪСКАНЕ В СТЪЛБ	23	3,58	4	7,69	35	3,90
БЛЪСКАНЕ НА ВЕЛОСИПЕДИСТ	21	3,27	3	5,77	18	2,01
БЛЪСКАНЕ НА ДЕТЕ С ЛЕТНИ КЪНКИ, РОЛЕР, ШЕЙНА	1	0,16	0	0	1	0,11
БЛЪСКАНЕ НА ЖИВОТНО	2	0,31	0	0	2	0,22
БЛЪСКАНЕ НА КАРУЦА	1	0,16	0	0	2	0,22
БЛЪСКАНЕ НА ПАРКИРАНО ППС	12	1,87	0	0	14	1,56
БЛЪСКАНЕ НА ПЕШЕХОДЕЦ	64	9,97	8	15,38	67	7,47
БЛЪСКАНЕ НА СПРЯНО ППС	13	2,02	0	0	18	2,01
ДРУГ ВИД ПТП	23	3,58	1	1,92	25	2,79
НЯМА ИНФОРМАЦИЯ	4	0,62	0	0	4	0,45
ПАДАНЕ НА ПЪТНИК	2	0,31	0	0	2	0,22
ПРЕОБРЪЩАНЕ НА МПС ИЗВЪН ПЪТНОТО ПЛАТНО	53	8,26	0	0	83	9,25
ПРЕОБРЪЩАНЕ НА МПС НА ПЪТНОТО ПЛАТНО	14	2,18	0	0	20	2,23
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ОТЗАД	50	7,79	3	5,77	64	7,13
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ПОД ЪГЪЛ	70	10,90	4	7,69	98	10,93
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС СТРАНИЧНО	122	19,00	1	1,92	178	19,84
СБЛЪСКВАНЕ МЕЖДУ МПС ЧЕЛНО	48	7,48	8	15,38	103	11,48
ОБЩО	642		52		897	

Разпределение на ПТП с участието на нови водачи, загиналите и ранените по вид на ПТП

Видове ППС	Общо			Градове			Села			Извън населено място		
	ПТП	Загинали	Ранени	ПТП	Загинали	Ранени	ПТП	Загинали	Ранени	ПТП	Загинали	Ранени
АВТОБУС	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0
ВЛЕКАЧ	3	1	4	0	0	0	0	0	0	3	1	4
ЛЕК АВТОМОБИЛ	528	43	762	280	11	365	45	7	67	203	25	330

МОТОПЕД	2	0	2	2	0	2	2	0	2	0	0	0
МОТОЦИКЛЕТ	85	5	95	56	1	65	2	0	2	27	4	28
МОТОЦИКЛЕТ ДО 125 КУБ.СМ	2	0	3	0	0	0	0	0	0	2	0	3
МОТОЦИКЛЕТ НАД 125 К.СМ	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Т.А. С ОБЩА МАСА ПОД 3,5Т	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1
ТОВАРЕН АВТОМОБИЛ	25	3	36	11	0	14	2	0	3	12	3	19
ЧЕТИРИКОЛЕС- НО ПС	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0

**Забележка: Сборът от ПТП или ранените участници не съвпада с общия брой ПТП или ранени поради факта, че има ПТП-та с участието на повече от един водач със стаж в категорията управлявано ППС под 2 години.*

4. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО БРОЙ УЧАСТВАЛИ В ПТП ППС

ПТПП с участието на нови водачи, загиналите и ранени при тях участници в движението са разпределени спрямо броя на участвалите в ПТПП ППС, съгласно данните от следващата таблица:

Брой МПС/ ППС, участвали в ПТПП	ПТПП	Загинали	Ранени
Едно	285	26	378
Две	307	17	441
Три и повече	50	9	78

5. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО СЪСТОЯНИЕТО НА ВРЕМЕТО

При ясно време са настъпили 466 ПТПП (72,58% от 642) с участието на нови водачи с 39 загинали (75% от 52) и 651 ранени (72,57% от 897) участници в движението. При облачно време са възникнали 105 ПТПП (16,35% от 642) със 7 загинали (13,46% от 52) и 144 ранени лица (16,05% от 897). При дъжд са се случили 55 ПТПП (8,57% от 642), със 6 загинали (11,54% от 52) и 81 ранени (9,03% от 897), а при проливен дъжд – съответно 3 ПТП, без загинали, с 3 ранени. В условията на мъгла са настъпили 10 ПТП, без загинали, с 14 ранени участници в движението. При снеговалеж са възникнали 3 ПТП, без загинали, с 4 ранени.

6. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО РЕГУЛИРАНЕ НА ДВИЖЕНИЕТО

В зависимост от регулирането на движението, настъпилите ПТПП с участието на нови водачи и регистрираният травматизъм са разпределени, както следва:

Начин на регулиране на движението	ПТПП	Загинали	Ранени
Чрез правила	146	15	175
Чрез пътни знаци	455	36	660
Чрез светофарни уредби	41	1	62

7. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО НАЙ-ВЕРОЯТНА ПРИЧИНА ЗА ПТПП

Според отбелязаната в картата за регистрация на ПТП най-вероятна причина за настъпване на ПТПП, броят на ПТПП с участието на нови водачи, на загиналите и ранените при тях е разпределен по следния начин:

Най-вероятна причина за ТПТП	ТПТП	Загинали	Ранени
НАРУШЕНИЕ НА ВОДАЧ	628	47	881
НАРУШЕНИЕ НА ПЕШЕХОДЕЦ	2	0	2
ТЕХНИЧЕСКА НЕИЗПРАВНОСТ НА ППС	1	0	1
ДРУГА ПРИЧИНА	11	5	13

**Забележка: Въпреки отразяването в картата като най-вероятна причина „друга причина“, същевременно е отбелязано и нарушение на водача (на един от водачите)!*

V. ВОДАЧИ

Предоставената информация за обучението на водачите е базирана на относителни дялове, съобразени с данните за ПТП, с общия брой изпитани кандидати, както и с общия брой на обучените кандидати за водачи в съответните учебни центрове.

В анализа са включени учебни центрове, чиито обучени водачи са допуснали над 5 броя тежки ПТП. Също така са отразени председатели на изпитни комисии, чиито водачи, успешно положили практическия изпит при тях, са допуснали над 9 ТПТП.

Приложената информация е по **15 КРИТЕРИЯ**, свързани с подготовката на водачи на МПС, полагаането на изпитите за получаване на правоспособност по теория и практика, както и техническото състояние на МПС, съгласно валиден технически преглед и др.

КРИТЕРИЙ 1: Председатели на изпитни комисии и общо допуснати ТПТП от водачи, успешно положили изпити при тях

При направения анализ за общо извършени ПТП, разпределени по председатели на изпитни комисии (ПИК), е взет под внимание не само броят на произшествията, вероятно причинени от водачи със стаж до две години, явили се на изпит при председателя на изпитна комисия, а и общият брой изпитани от всеки един ПИК през 2020 г.

№ (ПИК) Председател на изпитна комисия	Брой ТПП	Общо изпитани	%
05-01-01	10	109	9,17
02-01-10	15	1062	1,41
04-01-04	15	1108	1,35
05-01-03	18	1703	1,06
08-01-01	14	1445	0,97
04-03-05	11	1159	0,95
01-01-04	12	1346	0,89
01-01-05	11	1316	0,84
02-01-06	9	1078	0,84
08-03-02	12	1458	0,82
06-01-06	9	1089	0,82
04-02-03	9	1127	0,80
08-01-04	10	1272	0,79
05-01-04	12	1546	0,78
05-01-06	9	1188	0,76
05-03-03	9	1222	0,74
08-03-04	10	1400	0,71
05-01-07	11	1558	0,71
06-01-02	11	1604	0,69

06-01-01	10	1613	0,62
03-01-03	9	1550	0,58
05-02-03	9	1617	0,56
05-01-09	9	1821	0,49

При сравняване на данните е видно, че с най-голям дял водачи със стаж до две години, участвали в ТПТП, спрямо общия брой на изпитаните през 2020 г. е председателят на изпитна комисия № 05-01-01. Същият е провел практически изпит през 2020 г. на общо 109 кандидат-водачи, 10 от които са участвали в тежки ПТП. Процентното съотношение между водачите, допуснали ТПТП и общия брой проведени практически изпити през 2020 г. за получаване на правоспособност за управление на МПС е 9,17%.

При следващите председатели на изпитни комисии този дял драстично спада до 1,41 % при № 02-01-10 и 1,35 % при № 04-01-04. В настоящата класация ПИК № 05-01-09 е с най-нисък процент при 1821 изпитани през 2020 г. кандидат-водачи на МПС, 9 от които са допуснали ПТП – 0,49%.

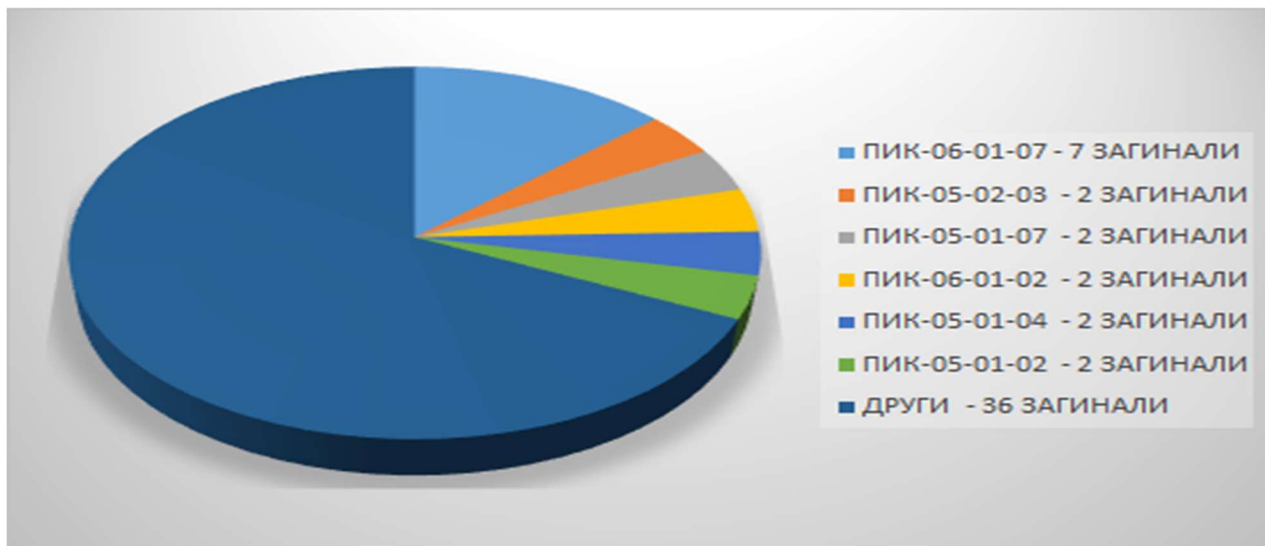
КРИТЕРИЙ 2: Общо допуснати ТПТП от успешно положилите изпити водачи, разпределени по учебни центрове

По този критерий са взети под внимание учебните центрове, обучили водачи със стаж до две години, допуснали над 5 ПТП.

Учебният център с най-много водачи със стаж до две години, участвали в ТПТП през 2020 г., е учебен център от област Пловдив. На второ място се нарежда друг учебен център от област Пловдив. Следват 3 учебни центрове от област Плевен със 7 ТПТП и с по 6 ТПТП.

КРИТЕРИЙ 3: Допуснати ТПТП от успешно положилите изпити водачи, разпределени по ПИК спрямо загиналите участници в движението

В анализа по този критерий се взема процентното съотношение между общия брой ТПТП, допуснати от водачи, успешно положили практически изпит за придобиване на правоспособност за управление на МПС, и броя на загиналите в ТПТП, разпределени по председатели на изпитни комисии.

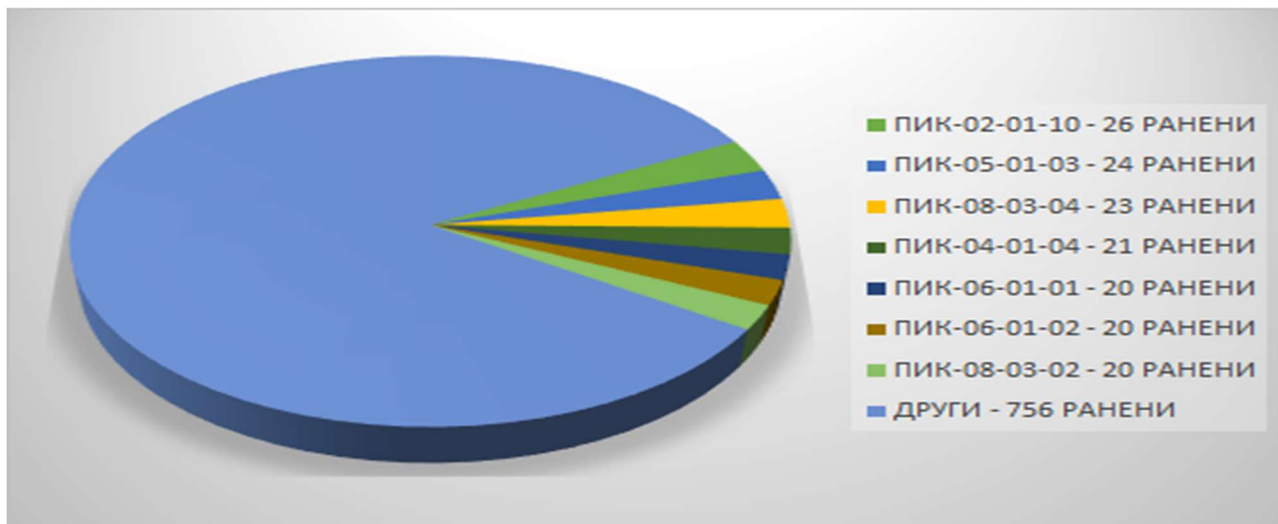

**Забележка: Сборът от загиналите участници в графиката не съвпада с общия брой на загиналите поради факта, че има ПТП-та с участието на повече от един водач със стаж в категорията управлявано ППС под 2 години.*

Най-много загинали спрямо броя на ТПТП има при ПИК с № 06-01-07. При него от 9 ПТП, допуснати от водачи със стаж до две години, са загинали 7 човека при процентно съотношение 77,77%. На второ място се нарежда ПИК с № 05-01-04, при който при 9 ПТП, допуснати от водачите, са загинали 2 или процентно съотношение е 22,22%. При всички останали председатели на изпитни комисии процентното съотношение е значително по-ниско.

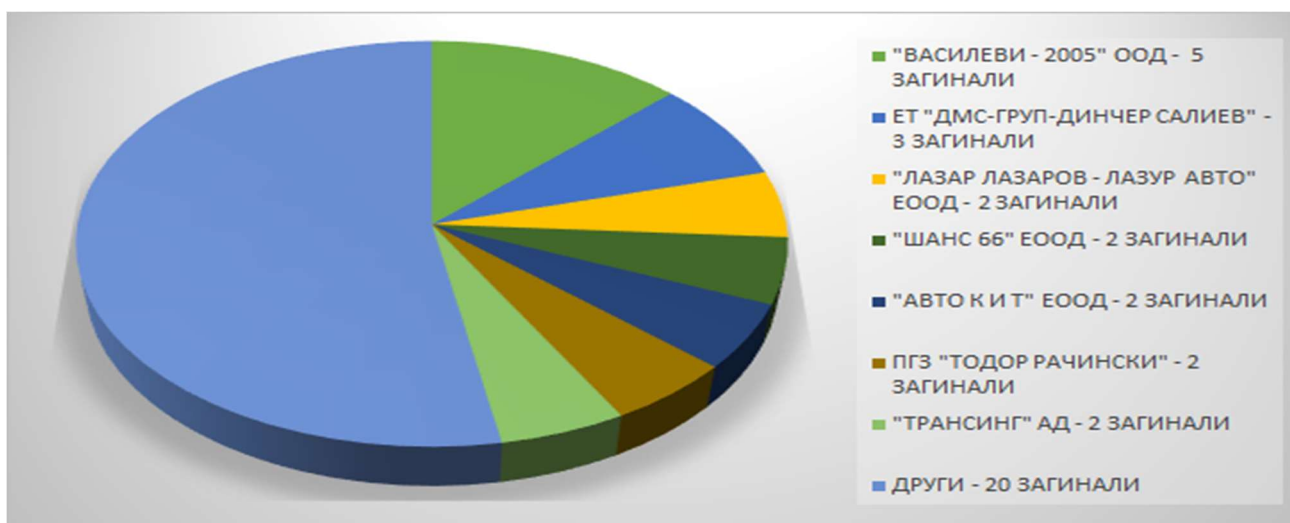
КРИТЕРИЙ 4: Допуснати ТПТП от успешно положилите изпити водачи, разпределени по ПИК спрямо ранените участници

В настоящия критерий, подобно на Критерии 3 и 4, е взето предвид съотношението между броя на ранените и този на ТПТП по ПИК. С най-висок дял е ПИК с № 08-03-04, при който има 23 броя ранени от 10 ТПТП, допуснати от изпитаните водачи, което е 230%. На второ място е ПИК № 06-01-01 с 20 ранени от 10 ТПТП – 200%. С най-много ранени (26 човека) от всички ПИК е председателят на изпитна комисия № 02-01-10. В този случай процентното съотношение е по-ниско поради факта, че ранените са от 15 ТПТП.

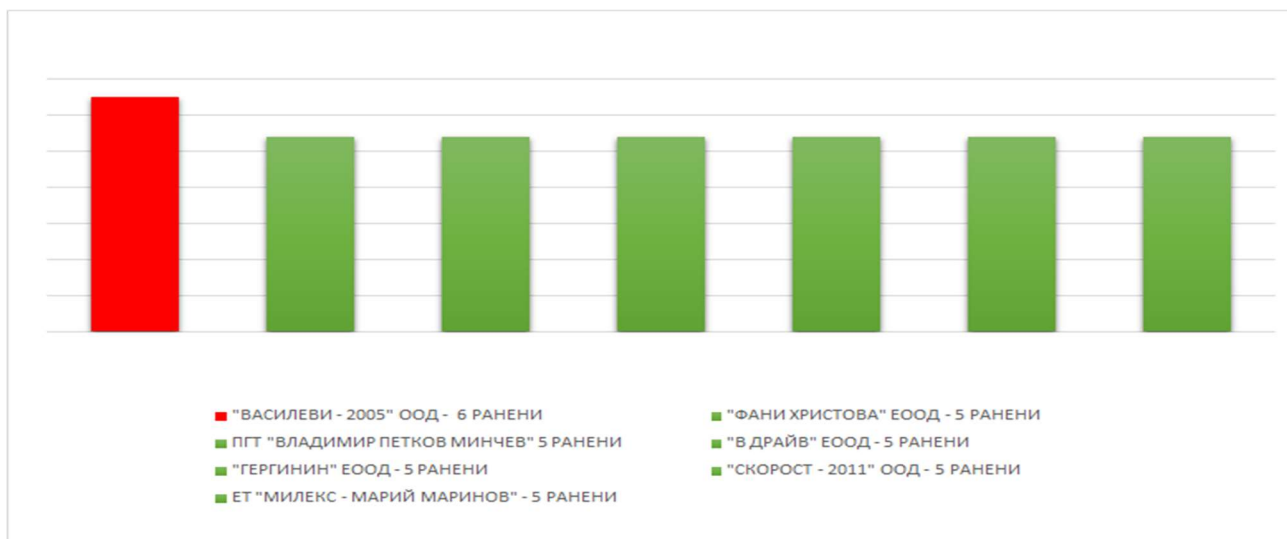
КРИТЕРИЙ 5: Допуснати ТПТП от успешно положилите изпити водачи, разпределени по учебни центрове спрямо загиналите участници

За настоящия анализ са взети предвид учебните центрове, при които обучените нови водачи са допуснали ТПТП с двама и повече загинали, както и относителният дял между ТПТП и броя на загиналите по учебни центрове. С най-висок процент (250%), както и с най-висок брой загинали е учебният център „**ВАСИЛЕВИ – 2005**“ ООД – пет загинали от 2 ТПТП. С по двама загинали от едно ТПТП са учебните центрове „**ЛАЗАР ЛАЗАРОВ – ЛАЗУР АВТО**“ ЕООД, „**ШАНС 66**“ ЕООД и „**АВТО К И Т**“ ЕООД (по 200%). С най-нисък дял (33%) е учебен център „**ТРАНСИНГ**“ АД – с 2 загинали при 6 ТПТП.

КРИТЕРИЙ 6: Допуснати ТПТП от успешно положилите изпити водачи, разпределени по учебни центрове спрямо ранените участници

Включени са учебните центрове с пет и повече ранени при ТПТП, допуснати от нови водачи, както и процентните съотношения между броя на ТПТП и този на ранените според съответния учебен център. С по пет ранени в едно ТПТП са учебните центрове „**ФАНИ ХРИСТОВА**“ ЕООД, **ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ „ВЛАДИМИР ПЕТКОВ МИНЧЕВ“**, „**В ДРАЙВ**“ ЕООД, „**ГЕРГИНИН**“ ЕООД, ЕТ „**МИЛЕКС – МАРИЙ МАРИНОВ**“ и „**СКОРОСТ – 2011**“ ООД (по 500%).

КРИТЕРИЙ 7: ТПТП, разпределени по учебни центрове, спрямо водачите, явили се най-много пъти на практически изпит (2+ пъти)

В 19 от учебните центрове след успешно полагане на вътрешния изпит, курсистът се е явявал 3 пъти на практически изпит пред ПИК, в 9 от учебните центрове – 4 пъти, и в 2 от учебните центрове – 5 пъти.

КРИТЕРИЙ 8: ТПТП, разпределени по учебни центрове, спрямо водачите, явили се най-много пъти на теоретичен изпит (2+ пъти)

В 25 от учебните центрове след успешно полагане на вътрешния изпит, курсистът се явява 3 пъти на теоретичен изпит, в 10 от учебните центрове – 4 пъти, в 4 от учебните центрове – 5 пъти, в 3 от учебните центрове – 6 пъти, в 3 от учебните центрове – 7 пъти и в 1 от центрoвете – 8 пъти. В 4 от учебните центрове има по повече от 1 курсист, явявал се на теоретичен изпит над 3 пъти, като в един от случаите изпитът е успешно положен на 10-тото явяване.

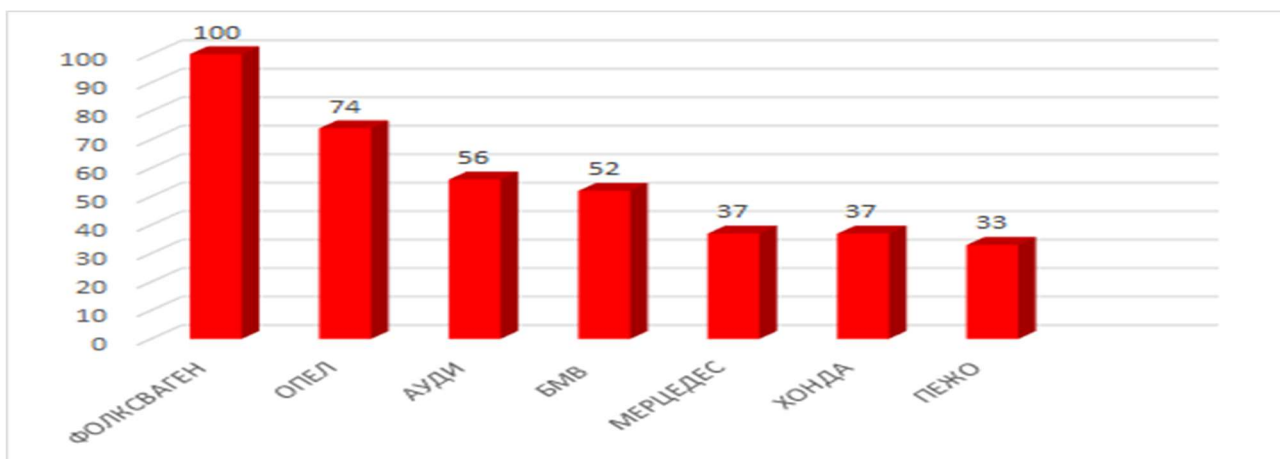
КРИТЕРИЙ 9: Сравнение между системите за сигурност на МПС, с което е проведен практически изпит, и тези на МПС, с което е допуснато ТПТП

Съвременните автомобили разполагат с множество системи за сигурност, които помагат и предпазват водачите от загуба на контрол върху движението на управляваното МПС и намалят вероятността от допускане на ТПТП. От посочените данни е видно, че повечето от автомобилите, управлявани от водачи със стаж до две години, допуснали ТПТП, не притежават всички системи за сигурност. От всички участвали МПС в ТПТП, допуснати от водачи със стаж до две години, едва 30 са оборудвани с повечето от системите за сигурност. Налага се изводът, че учебните центрове притежават по-надеждни МПС, оборудвани с повече системи за сигурност, а новите водачи, допуснали ТПТП, управляват МПС, недостатъчно оборудвани с такива системи.

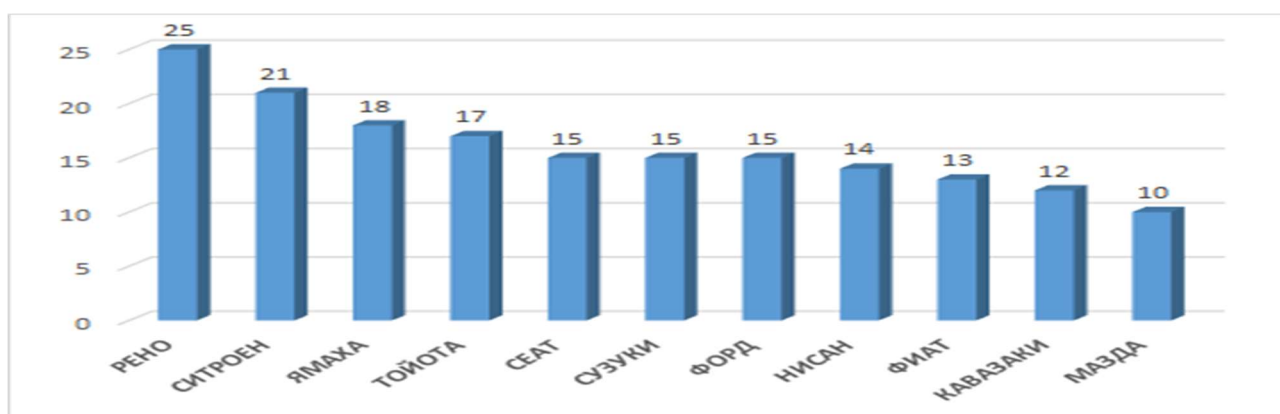
КРИТЕРИЙ 10: Допуснати ТПТП, разпределени по марката на МПС

При допуснатите през 2020 г. ТПТП от водачи със стаж до две години са участвали МПС от общо 57 марки. Най-много ТПТП са допуснати от новите водачи,

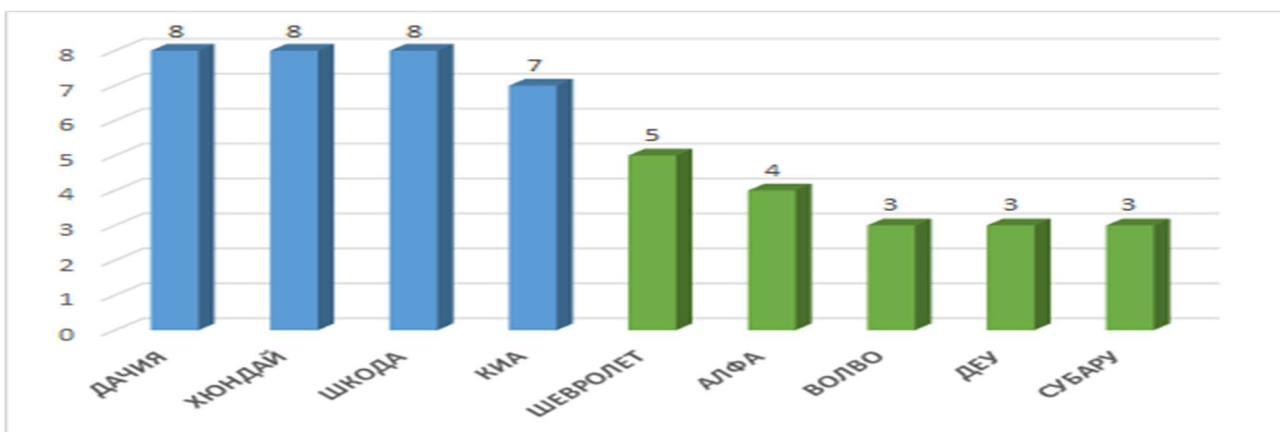
управлявали МПС от марката Фолксваген – 100, следвани от управлявалите марката Опел - 74, Ауди – 56, БМВ – 52, Мерцедес – 37, Хонда – 37 и Пежо – 33.

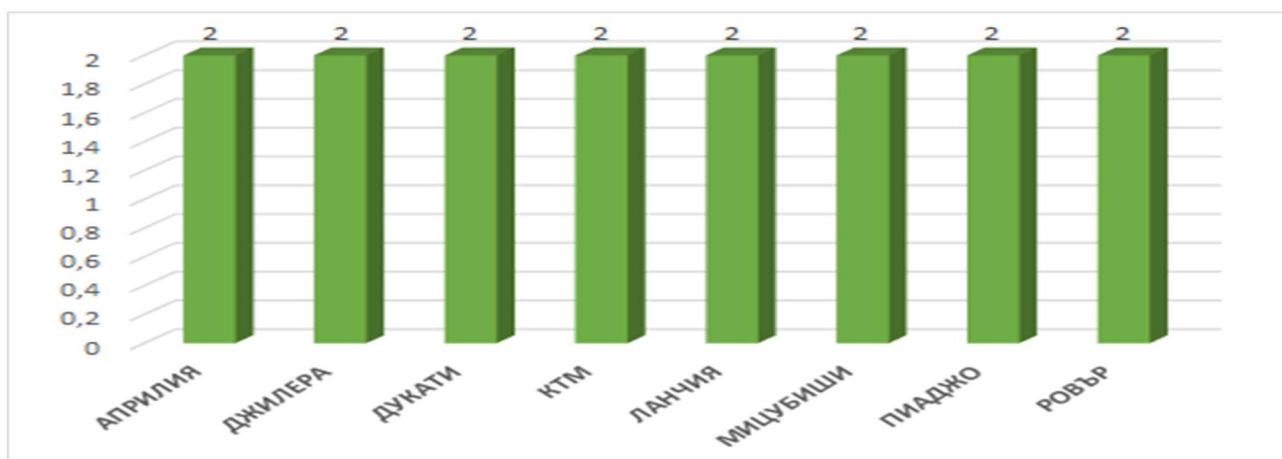

Сравнително по-малко са произшествията, допуснати от водачи със стаж до две години, управлявали МПС от следните марки: Рено – 25; Ситроен – 21; Ямаха – 18; Тойота – 17; Сеат, Сузуки и Форд – 15; Нисан – 14, Фиат – 13, Кавазаци – 12 и Мазда – 10.

При групата на марки МПС, участвали в до 10 произшествия, се открояват 3 марки с по 8 ПТП – Дачия, Хюндай и Шкода. Непосредствено след тях се нарежда марката КИА със 7 ПТП. С пет или по-малко ПТП са МПС от марките Шевролет – 5, Алфа – 4, Волво, Деу и Субару – 3, както и голяма група марки, които имат само по 2 ПТП – Априлия, Джилера, Дукати, КТМ, Ланчия, Мицубиши, Пиаджо и Ровър.

Водачите със стаж до две години са участвали в по 1 ТПП с МПС от 21 марки - Воксхол, Джип, Додж, Исузу, Каджива, Комко, Конслон, Крайслер, Лексус, Ленд Ровър, Ман, Мини, Малагути, Ниу, Пионер, СААБ, Санг Йонг, СДВ, Скания, Симсон и Юнак.

КРИТЕРИЙ 11: Допуснати ТПП, разпределени по категория МПС

От допуснатите ТПП от водачи със стаж до две години 528 произшествия са с участието на леки автомобили и леки автомобили с повишена проходимост.

Значителен е броят на произшествията, допуснати от водачи със стаж до две години, при управление на МПС от категория L. Общият брой на ТПП през 2020 г. с МПС от всички категории L е 91, представляващо 14,17% от всички ТПП през 2020 г. с участието на нови водачи.

Броят ТПП с участието на МПС от категория N е 29.

КРИТЕРИЙ 12: Допуснати ТПП с МПС без валиден технически преглед

Участвалите през 2020 г. в ТПП МПС без валиден технически преглед към датата на ТПП са общо 37,6% от всички ТПП, допуснати от водачи със стаж до 2 години. С най-голям относителен са превозните средства от категория „L“. От общо допуснатите 91 ТПП с участието на МПС от категория „L“, при 60 (65,93%) се отчита липсата на валиден технически преглед към датата на ТПП.

КРИТЕРИЙ 13: Допуснати ТПП извън населено място, разпределени по учебни центрове

Извън населените места са регистрирани 247 произшествия с участието на водачи със стаж до две години.

Новите водачи, обучавани в различните учебни центрове, са участвали през 2020 г. в по 1 до 2 ТПП извън населени места. Изключение прави учебен център от област Пловдив. Водачите, обучавали се в този учебен център, са допуснали общо 5 ТПП извън населени места. Обезпокояващ е общият брой на ТПП, допуснати от водачи със стаж до две години, обучени в този учебен център – 13 ТПП.

В три от учебните центрове са обучавани водачи, допуснали общо 4 ТПП за център извън населените места, а водачи, обучаваните в други три учебни центъра, са участвали в общо 3 ТПП за център извън населени места.

КРИТЕРИЙ 14: Допуснати ТПТП в населени места, разпределени по учебни центрове

От общо 642 ТПТП с участието на водачи със стаж до две години 395 ТПТП са в рамките на населени места. Най-много произшествия са допуснали водачите, обучавани в учебен център в област Пловдив. Неговите нови водачи са участвали общо в 8 ТПТП – всичките в населени места. На територията на област Пловдив са настъпили 7 ТПТП, а 1 ТПТП – в област Бургас. След него, със 7 ТПТП, допуснати от водачите, се нарежда друг учебен център, също находящ се в област Пловдив. Освен тези произшествия в населените места, курсистите на последния учебен център са участвали и в 5 ТПТП извън населени места, което поставя съответния център на първо място по допуснати произшествия от нови водачи в Република България за 2020 г.

Водачи със стаж до две години, обучени от **конкретен учебен център в област Плевен**, са допуснали 6 ТПТП в населени места от общо 7 ТПТП за 2020 г. Пет от тях са настъпили в област Плевен и едно в област Враца. Курсистите от един от учебните центрове в област Пловдив са допуснали 5 ТПТП, като всички те са на територията на областта.

По 4 ТПТП, допуснати от водачи със стаж до две години, обучени в учебни центрове в областите Габрово, Пловдив, Русе, Враца и Хасково.

КРИТЕРИЙ 15: Относителни дялове на ТПТП за различните области, съобразно броя на учебните центрове

На първите пет места по относителни дялове на ТПТП за различните области, съобразно броя на учебните центрове, са най-големите и гъсто населени области в страната.

Стойностите в процентното съотношение между броя на ТПТП в съответната област и броя на учебните центрове, където са се обучавали водачите със стаж до две години, в същата област, предизвикали ТПТП са по-ниски. С най-много ТПТП е област Пловдив, която изпреварва Софийска област и Черноморските области – Варна и Бургас.

Област	Брой ТПТП	В населени места	Извън населени места	Брой учебни центрове	%
ПЛОВДИВ	83	66	22	75	90,36
ВАРНА	57	39	19	48	84,21
СОФИЯ-СТОЛИЦА и ОБЛАСТ	50	41	9	39	78
СТАРА ЗАГОРА	45	29	19	37	82,22
БУРГАС	43	26	17	34	79,07

Малък е броят на ТПТП с водачи със стаж до две години, завършили обучението си в учебен център в една област, а предизвикали инцидент в друга. В общия случай новите водачи се обучават за придобиване на правоспособност за управление на МПС в областите по адресна регистрация и след това управляват МПС основно в тях. Областите, в които относителния дял между броя на ТПТП и броя на учебните центрове, в които са се обучавали тези водачи от същата област, е най-висок в областите Кърджали, Видин, Добрич и Силистра. При тях се наблюдава по-малък брой ТПТП.

Област	Брой ТПТП	В населено място	Извън населено място	Брой учебни центрове
КЪРДЖАЛИ	15	6	10	16
ВИДИН	11	7	4	11

ДОБРИЧ	9	4	6	10
СИЛИСТРА	7	2	5	7

Областта с най-малко ТПТП с участието на водачи със стаж до две години през 2020 г. е Търговище. Именно в Търговище са настъпили 2 ТПТП в населени места. Едното е предизвикано от водач със стаж до две години, завършил в учебен център от областта, а другото е предизвикано от водач, обучен в друга област.

VI. ИЗВЪРШЕНИ НАРУШЕНИЯ ПО ЗАКОНА ЗА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА (ЗДВП) И КОДЕКСА ЗА ЗАСТРАХОВАНЕТО (КЗ)

1. КОЛИЧЕСТВО НА ИЗВЪРШЕНИТЕ НАРУШЕНИЯ

За отчетния период общо за водачите, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от до две години, са установени **2 469** нарушения.

Липса на нарушения:

От 657 водачи, придобили правоспособност за управление на МПС от до две години за 129 (**19,64%**) не са констатирани нарушения на правилата за движението по пътищата с акт за установяване на административно нарушение (АУАН) или фиш.

С по едно и с две нарушения:

От 657 водачи със стаж до 2 години за съответната категория управлявано МПС 146 (22,22%) са с едно нарушение на правилата за движението по пътищата, установено с АУАН или фиш.

Водачите с две установени с АУАН или фиш нарушения на правилата за движението по пътищата са 120 (18,26%).

С повече от две нарушения:

От 657 нови водачи 262 (**39,87%**) са с повече от две установени с акт за установяване на административно нарушение или фиш нарушения на правилата за движението по пътищата.

С повече от 21 нарушения:

От 657 водачи, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от до две години, при 13 (1,97%) са установени повече от двадесет нарушения на правилата за движението по пътищата.

Рекордьор по установени с акт АУАН или фиш нарушения на правилата за движението по пътищата е водач с 46 нарушения.

2. ВИД НА ИЗВЪРШЕНИТЕ НАРУШЕНИЯ НА ЗДВП

Управление на ППС след употребата на алкохол и наркотични вещества:

При водачите, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от до две години, са констатирани 24 случая на управление на ППС с концентрация на алкохол в кръвта над 0,5 на хиляда. При тези водачи са установени 9 случая на управление на ППС след употреба на наркотични вещества и/или на техни аналози.

Новите водачи, отказалите да им бъде извършена проверка с техническо средство за установяване употребата на алкохол в кръвта и/или на наркотични вещества и/или на техните аналози водачите, са 6.

Неспазване на светлинните сигнали, пътните знаци и маркировка:

Водачите със стаж до 2 години за съответната категория на управляваното МПС, които не са съобразили своето поведение със светлинните сигнали, с пътните знаци и маркировка са 214.

Несъобразяване и превишаване на скоростта и неспазване на дистанция:

Избирането на скорост на движението, съобразена с пътнотранспортната обстановка (ПТО) изисква опит. Липсата на такъв при водачите, придобили правоспособност за управление на МПС от до две години, е довело до установяване на 193 нарушения за несъобразяване на скоростта с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и с интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие.

Непрекъснатото контролиране на МПС при водачите със стаж до 2 години за съответната категория управлявано МПС е било квалифицирано като административно нарушение в 80 случая.

Превишената скорост е първостепенен фактор за тежестта на последиците при всяко ПТП. Новите водачите са допуснали общо 255 нарушения на скоростните режими. В населено място са извършени 162 нарушения, а в извън населено място – 93 нарушения.

За неспазване на необходимата дистанция при движение са установени 32 нарушения.

Неправилно извършване на маневри:

Водачите, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от до две години, са затруднени и при спазване на общите правила за извършване на маневри (чл. 25, ал.1 от ЗДвП). Констатирани са 14 случая.

Допускани са грешки и при извършването на маневрата завиване наляво (13 нарушения с 8 ПТП), изпреварване (6 нарушения с 4 ПТП) и движение назад (17 нарушения).

Неправилно преминаване през кръстовище:

Преминаването през кръстовище винаги е крие големи опасности за водачите, особено за тези, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от до две години.

Констатираните случаи на неправилно преминаване през кръстовища при равнозначни пътища са 6, докато при кръстовище, единият от пътищата на което е сигнализиран като път с предимство, новите водачи са се затруднили повече и са допуснали 21 нарушения.

Движение с включени фарове при дневна светлина:

Неизпълнението на задължението през деня моторните превозни средства да се движат с включени къси светлини на фаровете е установено 125 случая.

Престояване и паркиране:

Водачите със стаж до 2 години за съответната категория управлявано МПС не спазват винаги и правилата за паркиране по пътищата. Контролните органи са установили общо 39 нарушения на тези правила от новите водачи. Особено характерно е паркирането в зоната на кръстовища и на по-малко от 5 метра от тях (8 случая), което е забранено. По два случая има за неправилно паркиране на спирките на превозните средства от редовните линии за обществен превоз на пътници и на места, определени за хора с трайни увреждания.

Неизпълнение на задължението за носене на документи:

Най-масовото нарушение сред водачите, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от до две години, е неносенето на свидетелство за управление на моторно превозно средство (СУМПС) от съответната категория и контролния талон към него (230 нарушения), както и свидетелство за регистрация на МПС, което управлява и за тегленото от него ремарке (50 нарушения).

Неспиране при подаден сигнал от контролен орган:

Водачите със стаж до 2 години за съответната категория управлявано МПС не са спрели за проверка при подаден сигнал за спиране от контролните органи в 6 случая.

Ограничаване или намаляване на видимостта през челното, задното и през страничните стъкла на автомобила:

Констатирани са 15 нарушения, при които е нарушена забраната за ограничаване на видимостта през челното, задното и през страничните стъкла на автомобила, осигуряващи видимостта на водача към пътя, както и намаляване на прозрачността им.

Пропускане на пешеходец на пешеходна пътека:

При приближаване към пешеходна пътека водачът на нерелсово ППС е длъжен да пропусне стъпилите на пешеходната пътека или преминаващите по нея пешеходци, като намали скоростта или спре. В 12 случая това не се е случило и на водачите, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от до две години, са съставени актове за установяване на административно нарушение по ЗДвП.

Неизпълнение на задължение като участници в ПТП:

Едно от най-тежките нарушения, които се извършват винаги с пряк умисъл, са нарушаване задълженията на всеки участник в пътнотранспортно произшествие.

Констатирани са 16 случая, когато при произшествието са пострадали хора, но водачът на МПС не е уведолил компетентната служба на МВР, нито е останал на мястото на произшествието, изчакайки пристигането на компетентните органи на МВР.

Установени са 7 произшествия само с имуществени вреди (леки ПТП), при които водачът напуска местопроизшествието без да уведоми съответната служба за контрол на МВР на територията, на която е настъпило произшествието.

Управление на ППС с техническа неизправност и при липса на необходимото оборудване:

Движещите се по пътя пътни превозни средства следва да бъдат технически изправни, според чл.139, ал.1, т.1 от ЗДвП. При водачите, придобили правоспособност за управление на моторни превозни средства от до две години, са установени 47 нарушения на управление на МПС, което не в технически изправност.

Установени са общо 139 случая на управление на три- и четириколесни МПС, които не са оборудвани с обезопасителен триъгълник, аптечка, пожарогасител, светлоотразителна жилетка.

Управление на нерегистрирано ППС:

Контролните органи са установили 25 случая на управление на МПС и ремаркета, които не са регистрирани и са без табели с регистрационен номер, поставени на определените за това места.

Управление на МПС без придобита за това правоспособност:

Преди са станат правоспособни водачи, придобилите правоспособност за управление на МПС са си позволи да управляват МПС 85 пъти без да притежават свидетелство за управление на МПС.

Санкционирани са 17 водачи, тъй като са притежавали свидетелство за управление на МПС, но не са имали съответната категория свидетелство за управление на това МПС.

Ползване на колани и каски:

Пътниците и придобилите правоспособност за управление на МПС от до две години водачи, които не са използвали обезопасителните колани в съответните МПС, с които те са оборудвани, са 132.

3. ТЕЖЕСТ НА НАРУШЕНИЯТА

Анализът на данни за 5 нови водачи с най-много извършени нарушения показва, че за отчетния период всички те са допуснали общо 200 нарушения на ЗДвП и КЗ.

Случаите, при които водачите не са притежавали съответното СУМПС са 24 са, 5 са случаите на управление на МПС след употреба на наркотични вещества и/ или на техните аналози. Участвали са в общо 5 ПТП.

Водачите с повече от 2 ПТП са общо 14. Един от тях е допуснал 4 ПТП, 3 са с по 3 ПТП и 10 са с по 2 две ПТП.

4. НАЙ-ВЕРОЯТНИТЕ НАРУШЕНИЯ НА ВОДАЧИТЕ, ДОВЕЛИ ДО ТПТП

Според отбелязаното в картата като основно най-вероятно нарушение на водача, довело до ТПТП, т.нар. „**първо нарушение на водач**“, ТПТП и травматизмът при тях е разпределен според следващата таблица:

Първо нарушение на водача	ТПТП	Загинали	Ранени
ВНЕЗАПНА ПРОМЯНА ПОСОКАТА НА ДВИЖЕНИЕ	34	2	49
ДРУГО НАРУШЕНИЕ НА ВОДАЧА	58	1	82
НАВЛИЗАНЕ В НАСРЕЩНОТО ДВИЖЕНИЕ	32	6	56
НЕПРАВИЛЕН ПРЕВОЗ НА ХОРА	1	0	1
НЕПРАВИЛНО ДВИЖЕНИЕ НАЗАД	12	0	12
НЕПРАВИЛНО ЗАВИВАНЕ В ОБРАТНА ПОСОКА	3	0	6
НЕПРАВИЛНО ЗАВИВАНЕ НАЛЯВО	4	0	4
НЕПРАВИЛНО ИЗПРЕВАРВАНЕ ПРИ ДРУГИ ОГРАНИЧЕНИЯ	3	0	4
НЕПРАВИЛНО ИЗПРЕВАРВАНЕ ПРИ ЗАБРАНА С МАРКИРОВКА/ЗНАК	6	1	5
НЕПРАВИЛНО ИЗПРЕВАРВАНЕ ПРИ ЗАБРАНА С ПРАВИЛА	4	0	5
НЕПРАВИЛНО ИЗПРЕВАРВАНЕ ПРИ НАСРЕЩНО ДВИЖЕЩО СЕ ППС	2	1	3
НЕПРАВИЛНО ИЗПРЕВАРВАНЕ ПРИ ОГРАНИЧЕНА/ НАМАЛЕНА ВИДИМОСТ	1	0	1
НЕПРАВИЛНО ПРЕМИНАВАНЕ В СЪСЕДНАТА ПЪТНА ЛЕНТА	5	0	10
НЕПРАВИЛНО РАЗМИНАВАНЕ	2	1	1
НЕПРАВИЛНО СПИРАНЕ ЗА ПРЕСТОЙ	1	0	3
НЕСПАЗВАНЕ ДИСТАНЦИЯ	32	3	39
НЕСЪОБРАЗЕНА СКОРОСТ ПРИ НАЛИЧИЕ НА ДЕЦА	4	0	5
НЕСЪОБРАЗЕНА СКОРОСТ ПРИ НАМАЛЕНА ВИДИМОСТ	3	0	5

НЕСЪОБРАЗЕНА СКОРОСТ ПРИ ОГРАНИЧЕНА ВИДИМОСТ	3	0	3
НЕСЪОБРАЗЕНА СКОРОСТ С ДРУГИ УСЛОВИЯ	50	6	69
НЕСЪОБРАЗЕНА СКОРОСТ С ПЪТНИТЕ УСЛОВИЯ	146	13	199
ОТНЕМАНЕ НА ДРУГО ПРЕДИМСТВО	5	0	5
ОТНЕМАНЕ ПРЕДИМСТВО НА ПЕШЕХОДЕЦ	23	2	25
ОТНЕМАНЕ ПРЕДИМСТВО НА ППС НА КРЪСТОВИЩЕ	57	0	81
ОТНЕМАНЕ ПРЕДИМСТВО НА ППС ПРИ ЗАВИВАНЕ	6	1	8
УПОТРЕБА НА АЛКОХОЛ ИЛИ ДУВ	7	2	8
НЕУТОЧНЕНО / НЕПОПЪЛНЕНО	153	12	230

Поради най-вероятна причина (първо нарушение на водач) „движение на водач на МПС с **несъобразена скорост**“, са настъпили **най-много ТПТП с най-много загинали и с най-много ранени** – съответно **206 ТПТП (32,09%), с 19 загинали (36,54%) и 281 ранени (31,33%)**.

На второ място се нарежда най-вероятната причина (първо нарушение на водач) „**неправилна маневра**“ на водач на МПС, при което са настъпили 109 ТПТП (16,98%), с 11 загинали (21,15%) и 159 ранени (17,73%).

При най-вероятна причина за възникване на ПТП „**отнемане на предимство**“ са възникнали 91 ТПТП (14,17%), с 3 загинали (5,77%) и 119 ранени (13,27%).

Загиналите участници в движението поради най-вероятната причина за настъпване на ПТП „**отнемане на предимство**“ са колкото тези поради „**неспазване на дистанция**“, но неспазването на дистанция е довело до значително по-малко ТПТП и ранени – съответно 32 ТПТП (4,98%) и 39 ранени (3,57%).

5. УПОТРЕБА НА АЛКОХОЛ И/ ИЛИ НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА И/ ИЛИ ТЕХНИТЕ АНАЛОЗИ ОТ НОВИ ВОДАЧИ, УЧАСТНИЦИ В ТПТП

При възникналите 642 ТПТП са тествани за употреба на алкохол и/ или НВ и/ или техните аналози всички 657 нови водачи. При 632 от тях пробата е била отрицателна.

В 5 ТПТП без загинали и с 13 ранени са участвали 5 млади водачи, чиято проба за НВ и/ или техните аналози е положителна. Тестването с технически средства за употреба на алкохол е с положителни резултати за 25 (3,81%) водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС, представено в таблицата по-долу.

	Водачи	ТПП	Загинали	Ранени
ПОЛОЖИТЕЛЕН ТЕСТ ЗА АЛКОХОЛ	25	25	1	33
ПОД 0,5 НА ХИЛЯДА	6	6	0	8
0,5 – 1,2	6	6	0	7
НАД 1,2 НА ХИЛЯДА	13	13	1	18

VII. ОБОБЩЕНИЯ И ИЗВОДИ ЗА БЪДЕЩИ ДЕЙНОСТИ

1. НА БАЗА ДАННИТЕ ЗА ТПТП В АИС ПП, ПОДСИСТЕМА ПТП - МВР, И В АИС АНД – МВР

1. При повече от 1/10 от ТПТП (**11,24%** - 642 бр.), настъпили през 2020 г., е регистрирано участие на водачи със стаж под 2 години за съответната категория МПС – 657 на брой със средна възраст 21,3 години. Загиналите при тези ТПТП са 52 (**11,23%** от общо 463 загинали) и са ранени 897 лица (**12,6%** от общо 7121 ранени).

2. В повече от 4/10 от ТПТП с нови водачи е участвало само 1 ППС, в почти 5/10 – 2 броя ППС, а в останалите – три и повече ППС.

В повече от 9/10 от обследваните ТПТП е участвал по един водач със стаж до 2 години, а в останалите произшествия – по двама такива водачи.

3. Разпределението по области на **ТПТП** с участието на водачи със стаж до 2 години най-общо следва разпределението на всички ТПТП. Изключение правят най-вече областите Смолян, Перник, Кюстендил и Кърджали, като при ТПТП в тях няма загинали.

4. Разпределението по области на **загиналите** при ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години се отклонява като цяло от разпределението на загиналите при всички ТПТП. Това отклонение е най-съществено на територията на 6 области: Силистра; Стара Загора; Плевен; Враца, Пловдив и Благоевград.

Делът на загиналите при ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години спрямо всички загинали в тези ТПТП е най-голям в областите Стара Загора, Пловдив и Силистра, следвани от областите Благоевград, Добрич, Ловеч, Пазарджик, Плевен и Шумен). Няма загинали участници в движението при обследваните ТПТП на териториите на 11 области – Велико Търново, Кърджали, Кюстендил, Монтана, Перник, Смолян, София-област, София-столица, Търговище, Хасково и Ямбол.

5. Разпределението по области на **ранените** при ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години, също както обследваните ПТП, като цяло следва разпределението на ранените при всички ТПТП. Изключение правят най-вече областите: Смолян; Перник; Кърджали; Кюстендил, Враца, Сливен и Видин.

6. Разпределението на загиналите при ТПТП с участието на нови водачи –52, **по общини** показва, че това се е случило на територията на 33 общини. Те са най-много в общините Братя Даскалови (5), Дулово (4), Марица и Родопи (по 3) и Русе, Плевен, Пазарджик, Казанлък, Ловеч, Петрич, Севлиево и Брезово (по 2).

7. Настъпилите ТПТП с участието на нови водачи са 1,6 пъти повече в населените места в сравнение с тези извън населените места. Същото се наблюдава и при ранените, като те са 1,3 пъти повече в населените места в сравнение с извън населените. Обратното се отчита за загиналите при обследваните ТПТП – те са 1,7 пъти по-малко в населените места, съпоставени с тези извън тях. Същата е тенденцията и при всички ТПТП, разглеждани като цяло.

8. Възникналите ТПТП с участието на нови водачи както в градовете, така и в селата са приблизително 2 пъти повече при дневно осветление от настъпилите при изкуствено осветление. Регистрираните ПТП при сумрак и тъмнина в градовете са близо 9 пъти по-малко от тези в светлата част на денонощието, но в селата те са 1,3 пъти повече от тях.

Тежките ПТП с нови водачи, възникнали извън населените места при дневно осветление са само 1,4 пъти повече от ТПТП, настъпили при сумрак и тъмнина.

9. Местата на ТПТП с нови водачи се подреждат в низходящ ред по следния начин: по пътен/уличен участък – почти половината от обследваните ТПТП; в кръстовища – почти 3/10, и в обхвата на пътен възел – под 4/100. Тревожен е делът на обследваните ТПТП, чието местоположение в картата за регистрация на ПТП е отбелязано като „друго място“ – малко над 16/100, тъй такава местоположение не дава никаква съществена информация.

10. Според отбелязания в картата за регистрация на ТПТП от автоконтролборите план и профил на пътя, ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години

за съответната категория МПС настъпват най-вече в правите пътни участъци – малко над 3/4, а възникващите в обхвата на хоризонтални криви от пътя ТПТП малко над 1/5. Броят на ТПТП с участието на нови водачи е най-значителен на места, където движението се регулира с пътни знаци – над 7/10 от всички 642 обследвани ТПТП, следван от този на произшествията, случили се при регулиране на движението по правила – над 2/10.

11. Над 95% (97,5%) от всички загинали при ТПТП с участието на нови водачи са в резултат на ТПТП, настъпили по пътища с асфалтобетонена настилка, като ранените в тях лица са над 8/10 (87,8%) от всички ранени в тези произшествия.

12. При дневно осветление са настъпили почти 3/5 от обследваните ТПТП, при изкуствено осветление – над 1/5, а при сумрак и тъмнина – малко под 1/5.

13. Снегът и ледът на пътя не са значими фактори за настъпване на ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС – само 2 ТПТП с 3 ранени. Най-голям е броят на ТПТП (524) с нови водачи, на загиналите (42) и ранени лица (722) по сухи настилки, следвани от същите при мокри настилки (116/10/172).

При ясно време са настъпили почти 3/4 от всичките 642 ТПТП с участието на нови водачи, при облачно време са възникнали почти 1/5 от тези ТПТП, при дъжд – почти 1/10, а останалите – при мъгла и снеговалеж.

14. От **автомагистралите** АМ Тракия се характеризира с най-голям брой ТПТП с участието на нови водачи и с най-високи показатели на пътнотранспортната аварийност. По нея са настъпили над 6/10 от всичките **11 ТПТП** с нови водачи по автомагистрала, като при 1 от настъпилите ТПТП са загинали 5 и са ранени 12 участници в движението. Вероятните основни причини са несъобразената скорост и неспазването на дистанция.

15. От **първокласните пътища** с най-голям брой ТПТП с участието на нови водачи и с най-високи показатели на пътнотранспортната аварийност се характеризират пътищата I-6 (11 ТПТП/2 загинали/12 ранени), I-7 (4/2/4), I-3 (3/1/5) и I-34 (3/1/4). Вероятните основни причини за най-голям дял от ТПТП са несъобразената скорост и внезапната промяна на посоката на движение.

При 5% от всички **60 ТПТП** по първокласните пътища, водачи със стаж под 2 години за съответната категория МПС са управлявали след употреба на алкохол с концентрацията на алкохол в издишания въздух над 1,2 на хиляда.

Видовете ТПТП с участието на нови водачи по първокласните пътища от групата „сблъскване между МПС/ ППС“, загиналите и ранени при тях са най-много – съответно 27, 3 и 42, както и ТПТП (28) с участието само на едно МПС/ ППС, загубилите живота си при които са 3, а ранените – 35.

16. По **второкласните пътища** най-голям е броят на ТПТП с участието на нови водачи, управлявали леки автомобили – почти 8/10 от **57 ТПТП** по тези пътища, и мотоциклети – над 1/10 от обследваните ТПТП. Вероятните основни причини за най-голям дял от ТПТП са несъобразената скорост, отнемането на предимство, неправилните маневри и неспазването на дистанция.

При почти 2% от всички ТПТП по второкласните пътища, водачи със стаж под 2 години за съответната категория МПС са управлявали след употреба на алкохол с концентрацията на алкохол в издишания въздух над 2 на хиляда. При също 2% от ТПТП новите водачи са управлявали след употреба на наркотични вещества и/или на техните аналози.

Видовете ТПТП с участието на нови водачи по второкласните пътища от групата „сблъскване между МПС/ ППС“, загиналите и ранени при тях са най-много – съответно 28, 3

и 57, както и ТПТП (25) с участието само на едно МПС/ ППС, загубилите живота си при които също са 3, а ранените – 57.

17. По **третокласните пътища** най-голям е броят на ТПТП с участието на нови водачи, управлявали леки автомобили – над 8/10 от **78 ТПТП** по тези пътища, и мотоциклети – 1/10 от обследваните ТПТП. Вероятните основни причини за най-голям дял от ТПТП са несъобразената скорост, навлизането в насрещното движение и неспазването на дистанция.

При 1,3% от всички ТПТП по второкласните пътища, водачи със стаж под 2 години за съответната категория МПС са управлявали след употреба на алкохол с концентрацията на алкохол в издишания въздух над 2 на хиляда.

Най-голям е броят на обследваните ТПТП по третокласните пътища, загиналите и ранени при тях лица от видовете ТПТП, участващи в групата „сблъскване между МПС/ ППС“ – съответно 31, 4 и 47, както и ТПТП (40) с участието само на едно МПС/ ППС, загубилите живота си при които са 3, а ранените – 59.

18. По **общинските пътища** най-голям е броят на ТПТП с участието на нови водачи, управлявали леки автомобили – над 8/10 от **68 ТПТП** по тези пътища, и мотоциклети – над 1/10 от обследваните ТПТП. Вероятните основни причини за най-голям дял от ТПТП са несъобразената скорост, навлизането в насрещното движение и внезапната промяна на посоката на движение.

При 6% от всички ТПТП по общинските пътища, водачи със стаж под 2 години за съответната категория МПС са управлявали след употреба на алкохол с концентрацията на алкохол в издишания въздух над 1,2 на хиляда. При 1,5% от ТПТП новите водачи са управлявали след употреба на наркотични вещества и/или на техните аналози.

Най-голям е броят на обследваните ТПТП по общинските пътища, загиналите и ранени при тях лица от видовете ТПТП, участващи в групата „сблъскване между МПС/ ППС“ – съответно 29, 4 и 52, както и ТПТП (36) с участието само на едно МПС/ ППС, загубилите живота си при които са 5, а ранените – 55.

19. ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС са най-много и с най-голям брой ранени лица в периода от юни до октомври, а броят на загиналите са най-значителен през месеците януари, май, юли и ноември. Почивните и празничните дни са били най-рискови за новите водачи и за трите показателя – брой ТПТП, загинали и ранени, от май до октомври и през месеците февруари и декември.

20. В градовете и селата най-голям е броят на ТПТП с участието на нови водачи, управлявали леки автомобили – малко над половината от всички **642 обследвани ТПТП**, и мотоциклети – близо 1/10 от обследваните ТПТП.

21. Не са констатирани нарушения на почти 1/5 от всички водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС, участвали в ТПТП през 2020 г. Новите водачи, допусналите едно нарушение са повече от 1/5, две нарушения – почти 1/5 и останалите почти 2/5 – с повече от две нарушения.

22. Поради най-вероятна причина (първо нарушение на водач) „движение на водач на МПС с **несъобразена скорост**“, са настъпили **най-много ТПТП** – почти 1/3 от всички 642 ТПТП с нови водачи. Следващата най-вероятни причини (първо нарушение на водач) са тези от групата на „**неправилните маневри**“ – почти 2/10, и „**отнемането на предимство**“ – над 1/10. Почти 1% от водачите със стаж до 2 години са управлявали ППС под влияние на НВ и/ или на техните аналози, а почти 4% – под влиянието на алкохол.

Въз основа на представените по-горе в синтезиран вид обобщения, биха могли да се направят следните изводи:

1. Статистически обосновани са дейностите, предприемани за ограничаване броя на ТПТП с участието на водачи със стаж до 2 години за съответната категория МПС, на загиналите и ранени при тях участници в движението.

2. Водачите със стаж до 2 години за съответната категория управлявано МПС са участвали в ТПТП най-вече при добри условия за движение. Това вероятно показва, че те отчитат в определена степен своята липса на опит. Този факт обаче не означава, че не следва да се предприемат мерки, свързани със следващите по значимост за безопасно движение фактори.

3. Броят на ТПТП с участието на нови водачи с едно ППС показва нуждата от целенасочени усилия върху поведението на тази група от водачи. Най-общо тези усилия са свързани с правилно насочване на контролната дейност по отношение на всички водачи, с допълнителни акценти при обучението на водачите на МПС, както и с намесата на стопаните на пътищата за подобряване качеството на пътя и околната пространствена среда и на областните комисии по безопасно движение по пътищата (ОКБДП) в този процес.

4. Контролът над поведението на водачите следва да се насочва:

– териториално, в населени места и извън тях, според разпределението на обследваните ТПТП, загиналите и ранени при тях участници в движението по области и по общини;

– чрез подходящи средства и методи към малките населени места в условията на сумрак и тъмнина;

– чрез подходящи средства и методи не само в пътните участъци, но и в обхвата на кръстовищата и пътните възли;

– към скоростните режими по всички видове пътища;

– към най-често наблюдаваните нарушения според вида на съответния път;

– към водачите, управляващи ППС/ МПС под влиянието на алкохол и наркотични вещества и/ или техните аналози;

– към установяването на места с нужда от обезопасяване на опасни препятствия до пътя с помощта на съвременни обезопасителни системи и сигнализиране на стопаните на пътищата за това;

– към засилването му в доказано опасни времеви периоди.

5. При обучението на водачите би следвало да се наблегне върху стилът и особеностите при управлението на МПС:

– при сумрак и тъмнина, особено в малките населени места;

– при движение в кръстовища и пътни възли;

– при движение в криви от пътя;

– при различно регулиране на движението;

– при мокра и наводнена пътна настилка;

– с превишена и несъобразена скорост;

– под влиянието на алкохол и наркотични вещества и/ или техните аналози;

- при напускане на пътя от съответното МПС;,,
- при повишена интензивност на движението в доказано опасни времеви периоди;

6. Стопаните на пътищата и ОКБДП трябва да докажат и да се изпълнят нужните мерки:

- по територии според разпределението на обследваните ТПП, загиналите и ранени при тях участници в движението по области и по общини;
- за подходящо осветяване на улиците в населените места, особено в селата;
- за подходяща сигнализация на кръстовища и пътни възли, така че да бъдат достатъчно и навреме разпознаваеми;
- за подходяща и достатъчна сигнализация на кривите по пътищата;
- за подобряване на сцеплението между пътната настилка и автомобилните гуми при доказана необходимост;
- за обезопасяване на опасни препятствия до пътя с помощта на съвременни обезопасителни системи;
- за използване на системи за обезопасяване на пътищата на, насочени към мотоциклетистите.

2. НА БАЗА ДАНИТЕ ЗА ОБУЧЕНИЕТО НА ВОДАЧИТЕ И УПРАВЛЯВАНИТЕ ОТ ТЯХ ППС В МТИТС

ИЗВОДИ:

1. В системата за обучение на кандидатите за водачи на МПС от разгледаните в анализа категории има определени недостатъци, които следва да бъдат отстранени. Това се отнася както до обучението по теория, така и до обучението по практика. Нивото на провежданите вътрешни изпити в учебните центрове е ниско, отразяващо се върху успеваемостта на кандидатите при провеждането на изпитите за получаване на правоспособност пред ИА „Автомобилна администрация“.

2. Настоящият анализ дава възможност да се определят и групират председателите на изпитни комисии, чиито водачи са допуснали отчетените от пътна полиция ТПП, както и последиците от тях.

3. Същото се отнася и за определянето и групирането на учебните центрове за подготовка на водачи по същите показатели.

4. Всички тези показатели досега не са присъствали в отчетите и анализите на ТПП и последиците от тях за страната, изготвяни от различните държавни институции и неправителствени организации. Тази иновативна практика следва да продължи и през следващите години, за изготвяне на един пълно обем анализ за допуснатите ТПП от водачи със стаж до две години.

МЕРКИ:

1. Нормативна база

Изготвеният анализ и направените изводи ще способстват МТИТС и ИААА да се включат активно в реализирането на Решение № 7 на Министерския съвет от 7 януари 2021 г., за приемане на концепция за обучение по безопасност на движението по пътищата.

Следва да се направи анализ на действащите наредби: НАРЕДБА №37 от 2.08.2002 г. за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение, както и на НАРЕДБА №38 от 16.04.2004 г. за условията и

реда за провеждането на изпитите на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство и реда за провеждане на проверочните изпити.

Необходимо е да бъдат актуализирани изпитните въпроси по теория, включени в масивите за отделните категории.

2. Преподаватели в учебните центрове за подготовка на кандидатите за водачи на МПС

Съвместно с Министерство на образованието и науката е необходимо да се разработят и реализират мерки за повишаване на квалификацията на преподавателите по теория и практика в учебните центрове за подготовка на кандидатите за водачи на МПС.

3. Продължаване изготвянето на анализи през следващите години

Обхвата на по-продължителен период от време, ще даде възможност за извеждане на реалните тенденции и закономерности в дейността по подготовката на кандидатите за водачи на МПС, провеждането на изпитите за получаване на правоспособност за управление на МПС ще даде възможност още в учебните форми за въздействие върху обучаемите относно спазване на правилата за движение, толерантност и дисциплина на пътя.

4. И не на последно място – на база на настоящия анализ, ще се проведат целеви проверки от ИА „Автомобилна администрация“ в учебните центрове и върху председателите на изпитните комисии за отстраняване на констатираните слабости и недостатъци.

ПРЕПОРЪКИ:

За повишаване качеството на обучението на кандидат водачите, чрез въвеждане на различни нормативни промени, с цел постигане на високи стандарти в пътната безопасност и намаляване на пътно транспортния травматизъм от допуснати ПТП от водачи със стаж от две години, правим следните препоръки:

1. Да се извършат проверки от контролния орган на учебните центрове, допуснали най-много ПТП от обучените им водачи, чрез съпоставяне и анализиране на информацията за изминалите километри през годината от учебните МПС и обучените кандидат водачи между информационната система за извършените технически прегледи и картоните на обучените кандидат водачи в учебните центрове.

2. От допуснатите общо 657 ПТП от водачи със стаж до две години, 407 ПТП от тях са в населено място и 250 ПТП или 38.05% от всички ПТП, са допуснати извън населено място. Към момента при обучението са включени в учебна документация задължителни часове по практика през тъмната част на денонощието, управление извън населено място, както и управление по автомагистрала. В тази връзка препоръчваме от контролния орган да съпостави информацията от учебните картони в учебните центрове и информацията от TOLL системата, за проверка на споменатите по горе задължителни елементи по практика при обучението на кандидат водачите, допуснали тежки ПТП.

3. Препоръчваме въвеждане на дигитализация на процесите при обучението на кандидат водачите, чрез въвеждане на електронни картони, електронни дневници и извършване на дистанционни електронни проверки на учебната документация с цел намаляване на човешкия фактор при провеждането на обучението и изпитите, по голяма прозрачност, безпристрастност за получаване на обективна информация относно процеса на обучението на всеки един кандидат водач. Дигитализацията е необходима за осъществяването на контролната дейност от ИА „Автомобилна администрация“, поради огромния обем информация изготвяна и съхранявана на хартиен носител от учебните центрове, съпоставим с наличния инспекторски състав на контролния орган.

4. По отношение на ПТП допуснати от водачи със стаж до 2 год. на МПС от категория „L“, като най уязвимите участници в пътното движение, след успешно полагане на изпита по практика и получаване на свидетелство за управление на моторно превозно средство с цел по голяма безопасност, да се помисли за изграждане от държавата на „**Центрове за повишаване квалификацията на водачите в контролирана среда**“ в които,

чрез създаване на различни симулации близки до реалните условия, новите водачи да придобият нужните умения с цел по висока пътна безопасност и намаляване на пътно транспортния травматизъм.

5. Увеличаване на часовете по практика при обучението на кандидат водачите от категориите "М", "А1", "А2", "А" и "В", чрез въвеждане на задължителен минимален пробег и задължителна средна скорост по време на обучението на кандидат водачите.

6. Във връзка с направения анализ за допуснатите ПТП от водачи със стаж до две години е видно, че новите водачи използват по стари МПС без внедрени системите за сигурност. В тази връзка препоръчваме, новите водачи да управляват МПС с внедрени системи за сигурност, както по време на обучението, така и две години след придобиване на правоспособност, като управляваните превозни средства да не бъдат по стари от 10 години.

Представеното в т. VII.1 и т. VII.2 е изготвено от членовете на постоянната комисия, според компетенцията на съответните министерства (МВР, МТИТС).